

NEKJE SREDI ATLANTIKA

ZELENORTSKI OTOKI S ŠČEPCEM PORTUGALSKE

MATIC PASKA

Matic Paska

NEKJE SREDI ATLANTIKA
ZELENORTSKI OTOKI S ŠČEPCEM PORTUGALSKE

© Matic Paska, 2019

Založnik: Pilgo d.o.o., Maribor, 2025

Elektronska izdaja

Oblikovanje in prelom: Dejan Paska

Dostopno tudi na:

<https://maticpaska.com/books/Nekje-sredi-Atlantika.pdf>

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 236442115](https://nuk.azb.si/COBISS.SI-ID/236442115)

ISBN 978-961-96998-3-6 (PDF)

NEKJE SREDI ATLANTIKA

ZELENORTSKI OTOKI S ŠČEPCEM PORTUGALSKE

MATIC PASKA

Ker bo tokraten zapis presegel normalno dolžino pisanja sem se odločil, da vam ponudim možnost preskakovanja manj zanimivega dela na Portugalskem do bolj zanimivih Zelenortskih otokov.

I.del – **Portugalska**

II.del – **Zelenortski otoki**

Po neverjetno dolgih 10 mesecih odločanja in priprav, je končno napočil čas, da udobje Evrope zamenjam za nekaj bolj nenavadnega. Ker je v meni malo kretena, je, normalno, to morala biti destinacija, ki sigurno ni na vrhu seznama obiskčnosti, pa naj si bo to po merilu Evropejcev, Azijcev ali pa Marsovcov. Težko začnem drugje kot na začetku, obljubim pa na začetku lahko le bore malo. Edino, za kar garantiram, je, da bo to moja najdaljša knjiga do zdaj, pa v to še niti ne štejem dolgovezenja, kot ste ga bili vajeni iz preteklosti. Zaradi birokratskih zadev sem bil primoran pisanje in izdajo malo premakniti, zato so se mi toliko bolj v spomin vtisnili pomembnejši trenutki.

Da pa sploh pritegnem določeno število ljudi v moj prelepi svet realnosti in domišljije, moram razkriti še državo, v katero sem se skupaj s tremi puncami odločil stopiti prvi med našimi znanci (pa naj me kdo popravi, če je bil tukaj že prej). To so Zelenortski otoki. Kdaj pa kdaj se pojavi tudi izraz Kapverdski otoki. Dokaj neznana država pri nas, skoraj vsak me je ob omembi te otoške države najprej vprašal, kje za vraga to sploh je. Do tega še pridemo. Zelo pomembna stvar, preden zaključim s tem kvazi uvodom, je še predstavitev sopotnic. Kajo že poznate iz lanskih dogodivščin, tokrat sta se nama pridružili še Katarina in Žana. Prva od teh je moja sestra, druga ne. Preveč ljudi na kupu za moj okus, ampak tudi do tega bo še treba priti. Še samo najpomembnejša stvar, in tukaj res ne pretiravam. Tokrat bom pisal tudi nekoliko drugače, kot sem vaju, ker sem se

odločil narediti tudi nekakšen „vodnik” po Zelenortskih otokih. To pa predvsem zaradi dejstva, da so podatki skopi, Lonely Planet je tukaj zatajil na celi črti, Tripadvisorja pa najraje ne bi niti omenjal. Zato takšna odločitev o malo bolj na široko opisanem stanju, da bom vsaj nekoliko približal to državo v razvoju širši javnosti. Ni pa to klasičen vodnik, še vedno kakšna butasta izjava in nepotrebna informacija ne izostaneta.

Poleg tokratnega informativnega značaja zapisa zaradi slabo dostopnih podatkov, bom neko novo dimenzijo poskušal predstaviti še v kotičku „vrhunec dneva”, označen z zvezdico. Nimam bolj inovativnega izraza v mislih, se bomo pa vsaj razumeli. Tukaj bom izpostavil trenutek ali doživetje, ki je meni najbolj ostalo v spominu tisti dan v tistih razmerah. Prav tako sem mnenja, da mora takšno ali pa vsaj podobno stvar izkusiti vsak, ki bo šel tja z namenom ali le slučajno.

Čuden občutek je v meni, ko vem, da mi tokrat res ne bo treba nabijati v tri krasne, pa bo čtiva še vedno ogromno. Navdiha za pisanje je spet ogromno! Da popestrim že vnaprej pestro dogajanje, bom kot bonus dodal še moj samostojni obisk Portugalske pred samim letom nad Atlantik.

ZAČETEK

Vse se je torej začelo nekega lepega (pravzaprav se ne spomnim) dne, ko mi je na misel spet prišla ena, za mnoge nerazumljiva, ideja. Morala je biti še ena destinacija, o kateri ljudje ne vedo preveč in bi jih moja zgodba po končanem potovanju pritegnila tudi s tem razlogom. Vsi pač radi poslušamo sočne stvari o krajih in ljudeh, ki jih ne poznamo. S Kajo sva se že po končanem (prekratkem) potovanju v Gruzijo, Armenijo in Azerbajdžan, odločila, da bo naslednja destinacija spet odštekana. Vsaj za tiste, ki jim je glavni cilj dopusta poležavanje na plaži, medtem ko se za njimi odvija pozitiven kaos. Ker je vmes prišel še city break v Istanbulu, sva na to pozabila tam nekje do konca prejšnjega leta, ko sva v roke enostavno vzela knjigo z vsemi državami sveta (mislim, da je bil Lonely Planet: The World) in z zaprtimi očmi listala vse do vzklika „STOP!“. Prikazal se je Madagaskar. Kaj? Kako to, da potem ne pišem o potovanju na Madagaskar? Zanimivo, da je prvi del priprav, ki jih sam vedno začnem že skoraj leto pred odhodom na kakšno zahtevnejše potovanje, potekal z namenom obiskati Madagaskar. Ni bilo neke dileme, sprijaznila sva se s tem, da bo to ena vrhunska izkušnja. Brskalniki polni zavihkov o omenjenem otoku, kupljen Lonely Planet in že ogledovanje letalskih kart. Potem pa naenkrat sprememba načrtov. Katarina je želela zraven na eno od „totih najinih potovanj“. Joj, dobro, se bomo zmenili. Ker nisem hotel, da gre zraven sama in bo držala svečko, si je torej zrihtala kolegico, ki se je enih trikrat vmes zamenjala zaradi različnih razlogov. Kakorkoli, to je pomenilo, da bom moral iti na nepoznano celino (niti ne) s tremi (!) puncami, ki živijo v Zahodni Evropi. Nice, ne?! Itak! S Kajo se posvetujeva kar hitro in se odločiva, da je to vseeno prevelik zalogaj, da zdaj še pazim dve novi osebi, ki o podobnih potovanjih zaenkrat le še sanjata. Poleg tega ni to nekdanja sovjetska republika, kjer itak zgledamo kot Rusi, pa še zмениš se lahko vse. Tako da, ponoviva vajo izpred kakšnega meseca in na vrsto so prišli Zelenortske otoki. Pravzaprav Cape Verde, kot je država naslovljena v vodniku in Cabo Verde, kot je

uradno ime te otoške državice sredi Atlantika. Ne bom vas utrujal z nekimi osnovnimi podatki. Še. To pride na vrsto ob svojem času, tokrat sem le obljubil bolj širok spekter informacij. Otočje je bilo med favoriti že v prvem krogu izbora, saj sva želela na neko oddaljenejšo destinacijo, po možnosti otok, na katerem je še kaj več kot plaža, morje in sonce. Pozitivna lastnost je bilo tudi pomanjkanje informacij, kar je vedno fajn za raziskovanje, čeprav je tokrat manjkalo kar precej vsega (ne toliko količina, kot resničnost in zanesljivost podatkov). Kot že rečeno, o tem kasneje. Moje priprave na to so potekale zelo razpršeno, vmes mi zariba še disk, zato izgubim še vse shranjene datoteke, pripravljene na dopolnitev. „Kaj ne poznaš Google Drive-a?“ Dobro je. Ker moj research seže malo dlje kot samo na internet in sem že pred mojim prvim prihodom na svetovni splet imel nekaj v glavi, sem vedel, da so najcenejše letalske karte iz Evrope na Zelenortske otoke iz Portugalske. Imel sem prav. Pa tam še nisem bil, mogoče združim obe državi, da mi ne bo dolgčas. To na koncu tudi naredim in si zorganiziram še 8 dni po najzahodnejši državi na evropski celini.

Naj si bo to dovolj za dolg uvodni del, moram nekaj pustiti še za najbolj sočne dele. Napisal bi lahko še ogromno, ampak sem se med pisanjem odločil, da nekaj vstavim skozi drugačen zapis kar vmes. Upam da bo pasalo zraven, trenutno se mi zdi to pač dobra ideja. Sigurno se bo našel kakšen del, ki k predhodnemu ali sledečemu ne bo pasal, to pa zgolj zaradi moje pozabljivosti v enem trenutku in vrnitve spomina v drugem. Pa začnimo!

I. DEL: PORTUGALSKA: Velesila preteklosti

Prvi, krajši, del mojega najdaljšega letošnjega potovanja pripada Portugalski. Kot sem omenil že uvodoma, je bila to dopolnitev in izraba situacije, ki mi jo je ponudila nekolika zahtevnejša pot proti osrčju Atlantskega oceana. Malo nespametno sem štartal v to zadnji avgustovski petek, ampak z najcenejšimi kartami in Flixbusom se mi je tako odlično poklopilo, pa še pridobil sem kakšen dan, kar se je sicer na koncu izkazalo kot iluzija, saj kot časovno in finančno omejen backpacker nisem imel dovolj časa za popolno raziskovanje države, kot bi si ga sam želel. Večkrat sem, recimo, spremenil plan, kako najhitreje priti do vseh zanimivih kotičkov za čim manj denarja, pa se mi je zalomilo že pri časovni razporeditvi. Tako sem na koncu v deseto uspel sestaviti plan, ki sem se ga potem okvirno držal. Sem pa s tem izgubil možnost obiska notranjosti (predvsem regije Alentejo), ki je s strani hord turistov najmanj obljudena. Prav tako sem, sicer namensko, črtal Algarve, torej južni obalni pas Portugalske, ker se mi je zdelo brezpredmetno mučiti se na javnem prevozu in ob koncu glavne sezone lesti v najbolj obiskan del države za drobtinice in stiskanje s prešvicanimi turisti. Bom še vmes omenil kakšno zamujeno priložnost, predvsem teh malih, a zanimivih krajev/vasic na poti med večjimi mesti.

DAN 1: petek, 31.8. (Miklavž – Trst – Bergamo – Porto)

In tako se je pričela moja pot proti zahodu. Zagrabil sem dobro ceno avtobusne karte nekaj tednov prej, ki mi bo omogočila enostavno pot do letališča v Bergamo. Ker je bila cena neprimerno nižja iz Trsta, sem karto za Flixbus kupil na tej relaciji, starše pa prosil, da me dostavijo do glavne avtobusne postaje v nekdanj slovenskem pristanišču. Da mi ne bi rekla ne, sem računal na omembo moje odsotnosti več kot en mesec. In je vžgalo. Prevoz od doma do letališča sem torej že imel urejen (z le kratkim postankom v Trstu), prav tako tudi letalo do Porta. Kot ponavadi, sam s Flixbusom spet nisem imel težav, tokrat smo na cilj (beri: terminal letališča v Bergamo) prispeli celih 10 minut pred napovedanim prihodom. Vse je enkrat prvič. Najverjetneje zaradi praznih cest sredi noči. Do leta sem imel še skoraj pet ur, zato malo zacumam najprej pred, nato še v letališki stavbi. Nisem edini s podobnim razmišljanjem, nekaj letaliških „cimrov“ potem srečam prav na mojem letu. Ryanair, se

razume. Tudi z njimi še nimam slabe izkušnje, pa njihove lete prakticiram najpogosteje od vseh. Tokrat smo zaradi zelo slabega vremena vzleteli skoraj uro kasneje, kar se je poznalo tudi ob prihodu. Sicer pa me v Portu pozdravi sopara in 32 stopinj, podoben pekel kot lani v Bakuju. Futuristično letališče v Portu pa potnike najprej pozdravi s plakatom „Super bock“, najpopularnejšega piva v tem delu države in sponzorja mestnega nogometnega ponosa. Pivo je, mimogrede, eno slabših.

Pričakovano sem na dokaj enostaven način (kot se za porihitano državo spodobi) prišel do postaje za metro, ki, normalno, redno pelje med letališčem in centrom mesta. Zaradi teh con je karta sicer najdražja možna, pa še vedno se mi zdi dobra dva evra in pol za 25 minut vožnje dober deal. Sploh glede na javni prevoz doma, ko za vožnjo med Lucijo in Piranom plačam 1,50 €, s podobno zgodbo v Mariboru. Malo falim izstopno postajo, ki je najbližje mojemu hostlu, ampak bom pregural tudi ta kilometer. Dvajset kilogramski nahrbtnik pač ni olajšal te naloge. Že na tej krati poti vidim ogromno brezdomcev, kar mi, glede na urejenost mesta, ne gre v račun. Kasneje jih srečam še precej, zato pridem do zaključka, da le ni vse tako, kot se zdi. Saj pa je bila Portugalska ena najhuje prizadetih evropskih držav v nedavni recesiji, kar se mora nekje poznati. Nazaj proti hostlu! Blue Socks Hostel, dobesedno v samem jedru mesta, s tradicionalnimi ploščicami (ki jim več pozornosti posvetim kasneje) okrašena stavba, ki jo je nemogoče zgrešiti. Niti eno leto star hostel se lahko kosa z najboljšimi, v katerih sem preživel kakšno noč, definitivno bi ga uvrstil med prve tri, skupaj s tistim v belgijskem Kortrijku in albanskem Skadru. Sicer pa cena po mojem mnenju izjemno ugodna za trenuten čas, pa da ne pišem ob vsaki izpraznitvi denarnice, bom to naredil ob koncu. Kljub velikemu številu brezdomcev pa je turistov še mnogo več. Sigurno sedaj že veste, da nimam rad gneče in zavaljenih belcev, ki kvarijo podobo vsega lepega, ampak v Portu sem imel občutek, da je kljub trumam turistov mesto še vedno ohranilo ta nek čar, ki ga definitivno pre-

more. Še se najdejo ulice, in to v samem centru, kjer srečaš turista le tu in tam, tudi ko se gneteš na kakšnem trgu, je ogled okolice še vedno v normalnih pogojih. Tudi cene v trgovini so primerljive našim, mogoče kje malo dražje, lokali so pa že druga zgodba. V svojem jedru je Porto pristaniško mesto, ki se je razvilo za potrebe trgovanja z vinom. Je izhodišče za obisk doline Douro, ki se vleče skupaj z istoimensko reko v notranjost proti španski meji. Velja za eno najpopularnejših vinorodnih pokrajin na svetu, od tukaj izvira, na primer, portovec. Meni osebno se tudi zdi, da Porto malo liči na Istanbul, predvsem z vzpenjajočimi se ulicami, reko, mostovi in samim občutkom. Mogoče nisem edini. Pozitivno presenečenje sem doživel pri angleščini, saj zaenkrat nisem srečal osebe, ki angleško ne bi govorila. Že res, da je to moj sploh prvi dan na Portugalskem, ampak začelo se je dobro. Mogoče tudi zaradi velikega števila turistov iz Anglije, ZDA in Avstralije, ki pač niso znani po učenju kakšnega tujega jezika. Nasploh je samo mesto zelo lepo urejeno, kljub visokim temperaturam je ogromno zelenih površin. Standard je precej visok, zato vsa ta urejenost niti ni presenetljiva. Obstaja pa vseeno še par delov mesta, kjer se občuti tisti stari vibe, razpadajoče hiše še iz povojnih časov. Teoretično naj bi bil Porto manjši od

Ljubljane, kar težko verjamem. Ima ta občutek velikega evropskega mesta. Tudi veliko znamenitosti, ki takšnemu mestu pritičejo, je na razpolago slehernemu obiskovalcu mesta. Od cerkva in muzejev, pa do kipov, parkov in mostov. Najbolj znan med slednjimi je vsekakor Pon de Luiz, zaščitni znak Porta in povezava med levim in desnim bregom (nek čuden most) reke Douro. Pravzaprav je to dvoetažni most, ampak popolnoma drugačen od tistega mariborskega. Na spodnjem delu namenjen vozilom in pešcem, na zgornjem, poleg izjemnih razgledov, samo za pešce, kolesarje in metro. Od zgoraj je tudi lažji dostop do dela mesta, ki to ni. Vila Nova de Gaia teoretično ni del Porta, praktično pač. Do mosta in potem preko, se vzpenjam po uličicah, ki me spomnijo na Piran. Moj cilj je sicer samostan Serra do Pilar, ki kraljuje iz levega brega s pogledom proti staremu Portu. En timelapse bo padel. Že do sončnega zahoda sem se zaljubil v mesto, res se mi dopade, ponuja vse, kar si kdorkoli zaželi, je prijazno in udobno. V tem delu je tudi možnost vožnje z gondolo, da se res počutim kot doma. Vsako mesto se ponaša s takšno panoramsko vožnjo, ali pa vsaj zobato železnico, ki jo premore tudi Porto. Medtem ko nastavljam nastavitve na fotoaparatu, ki bodo na koncu napačne, pogled usmerim še na park, ki prav tako gleda proti staremu delu – Jardim do Morro. Ne manjka parov, ki z vinom in prigrizki čakajo na sončni zahod na poletni večer, se predajajo zadnjim žarkom dneva in preprosto uživajo. Timelapse zajebe, ampak s pirom v roki mi ni hudega. Bom popravil kakšen drugi dan. Vsega poln uvodni dan enomesečne odisejade se konča, jutri končno probam tudi kaj portugalskega za jest.

DNEVNI BUDGET: 78,90 €

Vrhunec prvega dneva brez dileme pripada sončnemu zahodu iz Jardim de Morra, kamor mora zanesti vsakega, ki da kaj na doživetje v obiskanem mestu. Pogled na stari Porto in reko Douro proti izlivu v Atlantik s perfektno večerno svetlobo, le stežka karkoli preseže.

DAN 2: sobota, 1.9. (Porto)

Kot obljubljeno, danes poskusim nekaj portugalskega, zato se odločim obiskati znamenito tržnico Mercado Bolhao. V času mojega obiska (verjetno še nekaj časa), je bila predstavljena iz legendarne lokacije dve ulici višje, pod trgovski center, kjer se je verjetno tisti čar prave tržnice nekoliko izgubil. Vse novo, čisto in popredalčkano, zelo netipična izkušnja tržnice, pa še vedno izredno zanimiva. Kot vsaka, je tudi ta tržnica odprta že od ranega jutra, ponudba pekovskih izdelkov pa te prisili v zajtrk kar tukaj. Tudi sem sem naredil isto stvar; in to namensko. Cena je zaradi ugleda in obiska višja, kot bi za tržnico pričakovali, ampak tako pač je. Dobiš pa lahko „vse“.

Sveže in predelano meso, sadje, zelenjavo, ribe, sire, začimbe, you name it! Starega prostora ne poznam, v tem, začasnem, si konec že v parih minutah. Najbolj so mi v teh parih minutah v spominu ostale gromozanske limone, morski sadeži iz Atlantika in za glavo veliki paradižniki. Kljub jutru se temperatura spet kar hitro dvigne in vsi ti silni parki pridejo še kako prav. Presenetljivo sem na vseh sprehodih skozi mesto srečal/slišal ogromno Slovencev. Še tukaj jim ne morem pobegniti! Med čakanjem na karto javnega prevoza srečam tudi tri Slovenke, ki jih kasneje vidim še v Bragi. Bom kar

prešaltal na kartico. CP Urban karto priporočam vsem, ki želijo videti še kaj več od centrov Porta in Lizbone. Regionalni javni železniški prevoz, ki s svojo široko shemo resnično poveže marsikatero zanimivo točko za turiste, je na voljo za smešnih 7 € na 24 ur. Če pametno razpolagate s časom, si torej lahko razpotegete uporabo te kartice na dva dni, s tem, da se kot začetek šteje prvo štempljanje. Porto ima pravzaprav zelo dober sistem, ki omogoča potovanja tudi iz strogega centra. In to z vlakom! Postaja São Bento, kjer jaz kupim karte za jutrišnjo pot proti severu, je izhodišče do največje železniške postaje Campanhã.

Ko se dopoldan preliva v popoldan, se znova napotim v center, ki je širok pojem. Par modelov mi drogo ponudi kar na trgu. Kvalitetna verjetno ni, zato grem mimo. Le ulico vstran od hostla je postaja za staro tramvajsko linijo 1, ki povezuje Porto z obalo Atlantskega oceana nekaj kilometrov zahodneje, dejansko še v predmestju, do kraja Foz do Douro ali „usta Doura”. Kakorkoli že, polurna vožnja v eno smer stane 3 €, omogoča pa vožnjo z muzejskim tramvajem ob reki Douro skoraj do samega oceana. Vozijo na enih 20 minut, zato ob zamujenem prvem brez težav počakam na drugega. Nekaj fotk naredim tudi ob ustju reke, ki postreže s pravimi lokalnimi ri-

biči. Uspelo je nekaj fenomenalnih slik, preveč, da bi objavil vse. Ob močnem vetru se končno zavedam, da sem na najzahodnejši točki v življenju. Grem pa še bolj levo! Po kakšne pol ure mi je vetra dovolj, na drugo stran sicer vidim ribiško vasico, ki izgleda bolj zanimiva. Tudi kajtarjev ni malo. V spominu so mi še ostali gromozanski vrtinci, ki poženejo strah v žile že samo ob pogledu na njih. Do Amerike se preko ne vidi, kljub jasnemu vremenu. Na poti nazaj že komaj čakam, da se malo uležem, vidim samo še hrano in jogi.

Za večerjo se odločim poskusit srečo v wine baru sredi starega dela Ribeire, ki slovi po barih in vinotekah. Sir, chorizo in olive. S pivom! Presenečen sem, ko mi v poplavi vseh teh vin tudi natakaraica priporoči pivo. Ne ravno lokalno, pa še vedno portugalsko. Iz Madeire namreč. Če me spomin ne vara, se imenuje Coral. Lokal sicer primerljiv z velikostjo vietnamske restavracije v Mariboru (stare lokacije), ampak postavitev nekako uspe stlačiti noter kar precej gostov. Cena zmerna, sem pričakoval še kakšen evro več, glede na lokacijo in čas obiska. Ob zvoku uličnega fada me pot znova vodi do reke in na levi breg za še en timelapse. Tokrat iz spodnje strani, pristaniškega dela, od koder izplujejo rečne križarke. Nobene gneče, pogled na Porto in znameniti most pa ob sončnem zahodu še lepši. Timelapse mi končno uspe! V ozadju pa nad mano bedijo ogromne stavbe z napisi angleških priimkov, ki so ostale še z časa industrijske revolucije, ko so sprva začeli trgovati z vinom iz teh predelov. Kar precej dediščine iz tistih časov je na voljo, za poznavalce pa verjetno firme kot sta Taylor's in Graham's kar nekaj tudi pomenita.

DNEVNI BUDGET: 32,98 €

Tokrat priporočim obisk tržnice Mercado Bolhao, ki premore mnogo več kot tipična tržnica. Zgodnji obisk sem jaz začinil s pastelom de nata, ki posebne predstavitve ne potrebuje. Fotogenični branjevci s svojimi barvnimi in zanimivimi izdelki pa kar kličejo k uporabi fotoaparata.

DAN 3: nedelja, 2.9. (Porto – Braga – Guimarães – Porto)

Včerašnje stanje v vrsti za kartico urbane železnice se mi je izplačalo, saj je danes nedelja, kar še oteži nakup omenjene dobrine. V pekarno na Bola de Berlim, nekaj najboljšega, kar sem do takrat poskusil. Prerezan krof polnjen z vanilijevo (?) kremo. Naprej na postajo. Švignem mimo gneče in prvič okusim portugalske železnice (čeprav je vlak sumljivo podoben tistim iz metroja). Karto sem štempljal po poizvedbi voznega reda za jutrišnji dan, saj mi veljavnost 24 ur omogoča uporabo ravno do takrat, ko bom krenil proti Lizboni. Sicer mi ne bo koristila za celo pot, je pa ta za Porto in okolico veljavna do Aveira. Zakaj bi potem plačeval polno karto Porto-Coimbra-Lizbona, če lahko za veliko manj samo enkrat več prestopim, pa še vedno dosežem cilj? No, ker je nedelja pač Gospodov dan, Portugalci pa dajo na to veliko, je danes okrnjena ponudba vsega. S čemer ni nič narobe, naj bodo ljudje med vikendi doma. Je

pa to malo zajebano, če hočeš videt čim več in nimaš na voljo kakšnega dneva več. Tako so v vodo padli plani o enostavnem prestopanju med Brago in Guimarãesom. Najprej sem se odločil za pot v Brago, tretje največje portugalsko mesto. Prepričalo me ravno ni, že takoj opazim veliko smeti in dokaj neurejeno mesto. Stanje se sicer izboljšuje proti središču mesta, ampak prvi vtis je pustil posledice, mesto mi nekako ne potegne. Presenečen sem sicer nad številom turistov, ki kot kaže redno obiskujejo tudi Brago. Letos zaznamovana kot Evropska prestolnica športa, po mojem mnenju ne ponuja nekaj zelo bombastičnega, da bi se sem splačalo izrecno zaradi tega.

Sam center je lepo urejen, kaj več od dveh do treh ur pa tukaj nimaš kaj za delat. Oziroma imaš, če greš v vsako cerkev, ki jih mrgoli. Kot je verjetno že razvidno, hitro zapustim Brago in krenem proti prestopni postaji za Guimarães. V nedeljo prazna, vlaki pa kljub „zagotovilu“ interneta ne vozi-
jo tako redno, kot piše na vo-
znih redih (ti so, logično, bolj
točni). Ker bi za prestop moral
čakati dve uri in pol, dobese-
dno sredi ničesar (pogooglajte
Lousado), sem se odločil, da
grem nazaj v Brago nekaj po-
jest. Razdalje so dokaj kratke
in vlaki precej hitri, zato je
izguba časa relativna. Z lo-
kalom, v katerega se odlo-
čim vstopiti, se mne-
nje o Bragi popravi. Neka
lokalna okrepčevalni-

ca, kjer ni bilo enega tujca, meniji samo v portugalsščini, ... Izkušnja 1A! Hrana odlična, cene nizke, ljudje prijazni. Mislim celo, da je to neka veriga podobnih okrepčevalnic, saj sem ime Maximense videl tudi drugod. Ker hitro končam s hranjenjem, kar v Bragi kupim karte med Aveirom in Coimbro in naprej do Lizbone. 25% popusta za mlajše od 25 let, ni slabo. Poleg tega imajo tudi starejši od 60 let neke ugodnosti, pa frequent user popusti in podobno. Le v zlati sredini življenja na Portugalskem plačaš polno vozovnico. Pa še ena zanimivost o Bragi; kljub statusu tretjega največjega mesta v državi, nima reke, niti dostopa do morja. Kar je za slovenske razmere čudno, saj se praktično ne spomnim mesta brez reke ali kake druge vodne površine. Izvzamem mestne fontane, da ne bo kdo kaj rekel. Na koncu koncev solidna izkušnja v Bragi.

Končno mi uspe veliki met, priti do Guimarães v nedeljo! Zelo lušno mesto, velikosti Celja. Najbolj urejeno portugalsko mesto, opazi se prisotnost UNESCO-a v celotnem centru. V Guimarães sem si želel že od leta 2012, ko sta skupaj z Mariborom držala laskav naziv Evropska prestolnica kulture. Moram priznati, da se Maribor lahko še marsikaj nauči, kar se tiče turizma. Vsaka sleherna uličica je popedenana, parki, trgi, grad, poti, stavbe. Ni, da ni. Resnično

sem imel občutek, kot da sem nekje v Belgiji ali na Nizozemskem, saj je urejenost srednjeveških mest v teh deželah na visokem nivoju. Na mestni grad je mogoče znova priti s pomočjo tehnologije, jaz uberem ne preveč zahteven vzpon s svojimi spodnjimi okončinami. Urejenost mesta se vidi že od daleč, kjer s pogledom ujamem tudi vzpenjačo, ki vodi na približno 3 kilometre oddaljen hrib nad mestom. Podobnosti z Mariborom je res veliko. V kolikor je kdo v dilemi, kam na dnevni izlet iz Porta, je to definitivno Guimarães, čeprav v kombinaciji z Brago tudi ni hudega. Sicer pa se jih večina odloči za obisk doline Douro, kar verjetno tudi ne razočara. To prepustim ostalim, nimam časa na pretek. Guimarães mi je v spominu ostal kot mesto z dušo, veliko parkov pa mi da vedeti, da je v vseh portugalskih mestih izgleda načrtna ureditev v tej smeri. Kot v vsakem drugem mestu v državi, je tudi tukaj mali milijon pekarn in slaščičarn, ki ponujajo same dobrote. Prenajedanje le-teh sicer pomeni kakšno tveganje za bolezen več, ampak kot obiskovalec v par dnevih se parkrat pregrešim. Da pa ne bom samo kurcal Lonely Planeta za manj znane države, pa ga ne morem prehvaliti za Portugalsko, saj je v njem resnično ogromno koristnega. Kdaj pa kdaj me tudi reši iz zagate, še vedno pa je izgubiti se v nepoznanem mestu, nekaj najboljšega. Zato uporaba vodnika samo za nekaj časa, da se kasneje v miru izgubim.

DNEVNI BUDGET: 29,45 €

Definitivno izpostavim Guimarães! Lepota mesta odseva po dolgem in počez, izgubiti se v srednjeveških ulicah starega jedra pa je zgodba sama zase. Da ne izločim popolnoma Brage, je must-do izkušnja tega mesta po mojem mnenju en obrok v kakšnem lokalu, ki ga preferirajo domačini, lahko tudi prej omenjen Maximense.

DAN 4: ponedeljek, 3.9. (Porto – Coimbra – Lizbona)

Pretekle tri dni sem z veliko žlico zajel nekaj najprepoznavnejših točk portugalskega severa, danes se pa od tega dela države že poslovim. Mater cajt leti! Naslednja postaja – Coimbra. Za mnoge znana predvsem po univerzi, ki je med najstarejšimi na svetu po neprekinjenem delu. Od leta 2013 tudi na UNESCO-vem seznamu kulturne dediščine. Tudi sam sem med to večino, kaj več od univerzitetnih povezav z mestom ne spravim skupaj. Zdaj tudi zadnjič omenjam karto za železnice, ki mi je znižala stroške prevoza med Portom ter Coimbro in Lizbono, zaradi prestopa v Aveiru, kjer skoraj zamudim povezavo. Coimbra premore dve železniški postaji, preprosto poimenovani Coimbra A in Coimbra B. Niso se ravno pretegnili pri izbiri imen. Postaja A je dejansko v centru mesta, do tja pa so linije dandanes bolj izjema kot pravilo. Ves promet se dogaja na postaji B, ki je približno 30 - 40 minut peš oddaljena od centra, odvisno od hitrosti hoje. Sicer pa tudi avtobusni prevoz pripomore k olajšanemu dostopu. Jaz sem ubral prav to pot, saj me je pričakalo slabo vreme, natovorjen do amena pa po dežju ne bi ravno hodil. Sem pa zelo razočaran nad ponudbo največje železniške postaje, saj z

izjemo wc-jev, rent-a-car-ja in prodaje vozovnic, ne ponujajo drugega. Predvsem tukaj mislim na omarice za prtljago ali kaj podobnega. Mislim, da bi moralo biti v njihovem interesu razmišljanje v tej smeri, saj je večina turistov le dnevnih obiskovalcev. Razumem pa, da želijo ravno s tem prisiliti, da ostanemo dlje. Jaz ne bom.

V TIC-u uspem pustiti vso prtljago, na srečo so zelo ustrezljivi. Kljub slabemu vremenu je mesto privlačno in kar je najpomembnejše, stari del mesta je zelo skoncentriran, zato ne izgubljam časa z brezveznim iskanjem poti, ampak samo grem. Za ogled univerze in znamenite knjižnice je potrebno plačat, meni pa ni do tega. Zato se samo sprehodim in že s tem uvidim velikost in zgodovinsko vrednost te ustanove. Študentje se kažejo v haljah, kot sem jih videl pri Harry Potterju, medtem ko med njimi norijo Kitajci s svojimi pametnimi napravami. Kljub dežju in megli so tudi pogledi na mesto nekaj posebnega, kasneje se odločim narediti še nekaj slik iz drugega brega, kjer mi jih uspe par odličnih. Pravzaprav je le ta klasičen pogled z reko, mostom in univerzo vreden obiska Coimbre po mojem mnenju, najraje bi jo kar spustil, pa še vreme mi je zagodlo. Na koncu si privoščim še azijske nudle, ki jih je na pretek zaradi, tako izgleda, velike populacije omenjenih ljudi. To je to iz Coimbre, ulovim vlak za Lizbono in šibam naprej.

Slaba stvar teh poceni kart je le ta, da veljajo za vnaprej določeno uro, ki je ni možno spreminjati. Je pa vmes dovolj časa, če pravilno

kupiš! Lizbona. Velemesto, gromozanska prikazen. Tudi več dni je premalo za videti in doživeti vse, jaz se bom potrudil iz mojega obiska iztržiti karseda veliko. Začenši s potjo med glavno železniško postajo, ki se dotakne starega dela mesta tik ob vodi (ki, v nasprotju s popularnim prepričanjem, še ni morje, ampak reka Tejo), Santa Apolónio in mojim hostlom v srcu Alfame. Že takoj občutim nek lizbonski vibe, ki mi je zelo všeč. Nič kaj popedenan stari del, malo delajo, malo kaosa, nekatere stavbe so že načete, ... In, predvsem, velika gneča. Tudi tukaj je zaradi turistov nenormalno, ampak spet se lepo porazdeli na celotno mesto. Jaz sem ubral drugo pot za ogled mesta, več o tem kasneje. Tudi legendarni tramvaji so na meji svojih zmožnosti, ampak občutek o mestu je dober. In to je važno, ne?! Po welcome drinku v hostlu (priporočam Suave Lisboa Hostel), ki je tradicionalna ginja (višnjev liker), se grem malo izgubit po Alfami. Vmes kupim tudi karto za javni prevoz po Lizboni in okrog, ki pride v poštev čez nekaj dni. Najdem kar precej neobljudenih kotičkov, predvsem v vzhodnem delu Alfame, ki pravzaprav sameva. Super priložnosti za slikanje in sprehod na izi. Ko se vračam v hostel, mi prihajajoča nevihta naredi uslugo in dodobra izbriše turiste iz moje poti. Le nekaj kalibrov se nas v močnem vetru najde na razgledni ploščadi, ki naj ostane neimenovana (predvsem zato, ker sem pozabil ime), ki je tudi moja zadnja postojanka današnjega dne. Rabim počitek, ki pride takoj, saj je hostel le 200 metrov od moje trenutne lokacije. Ko se najem, si končno privoščim zatisniti oči na trojnem pogradu, kjer sem v sredini. To bo še zanimivo, adijo!

DNEVNI BUDGET: 29,72 €

Če me je obljudenost „najatraktivnejših“ točk v mestih kaj naučila, je to zmožnost najti alternativo, ki je ponavadi celo lepša. In to je vzhodna Alfama, ki je le streljaj od vsega bombastičnega dogajanja, je pa prazna in postreže z nekaj vrhunskimi prizori. Hiše, grafiti in ljudje naredijo ta manj obiskan del celo najlepši v celém mestu. Fact!

DAN 5: torek, 4.9. (Lizbona - Cascais)

Precej slab spanec me iz postelje vrže že zelo zgodaj, zato mi ne preostane drugega, kot da čas zabijam koristno do prebujanja vseh celic Lizbone. Po zajtrku impulzivno začnem hojo proti centru, pred seboj zagledam slavno dvigalo z razgledno ploščadjo, Elevador de Santa Justa ali dvigalo Santa Justa. Pred dobrim desetletjem celo najbolj fotografirana atrakcija portugalske prestolnice, še danes v vrhu po obiskanosti. Ker sem zelo zgoden, čakam v vrsti zgolj in samo 10 minut, preden se uspem povzpeti iz ulice do vrha. En mali nasvet; če imate na razpolago 5 minut, potem se povzpnete po drugi strani okrog arheološkega muzeja, kjer plačate le 1,50€ za kratek vzpon po stopnicah do razgledne ploščadi. Vožnja z dvigalom ni vredna svojega denarja, raje pojejte kakšen pastel de nata več. Rekel bi, da 9 od 10 lizbonskih turistov obiše to dvigalo, zato si lahko predstavljate gnečo sredi dneva in njihov zaslužek. V eno! Razgled odličen, pisane strehe in oblačno jutranje nebo sta dobitna kombinacija. Nasploh je zjutraj zelo enostavno videti vse znamenitosti Lizbone brez gneče, do 9 ali 10 ure je redek že kakšen domačin, kaj

šele turist. Perfektno za takšne kot sem jaz, mir in mesto za sebe. Da o slikah niti ne govorim. Mesto mi še bolj priraste k srcu, vedno bolj se mi dozdeva, da tudi nekaj dni ni dovolj za vse dogodivščine, pa tudi, če vpijaš kot goba. Mesto je resnično metropola, ob reki se razteza več kot 10 kilometrov in vsaka podobnost s Portom je zgolj površinska. Brez večjih težav se tukaj izgubiš, medtem ko se v Portu za kaj takšnega moraš že potruditi.

Danes zlezem še bolj proti zahodu. Do Cascaisa. Nekdaj le ribiška vasica, dandanes igrišče za slavne in bogate. Najprej naredim zelo podobno, kot sem naredil v Portu – kupim dnevno karto za javni promet, ki spet velja 24 ur (ni samoumevno, poskušajte teorijo dnevne karte dopovedati birokratu na Rijeki). Kakorkoli že, slabo

vreme mi zdaj spremeni plan, zato si premišljeno izberem današnji dan za Cascais in Belém ter jutrišnji dan za Sintro in Cabo da Roca, ki sta bila v današnjem planu. Na poti z vlakom iz Lizbone proti Cascaisu že opazim vidne znake mondenosti, kot da se približujem Monaku. Ampak ciljna destinacija nič posebnega, še eno obmorsko letovišče, le da tokrat ob vetrovnem Atlantiku. Trdnjava, marina in McDonald's. Tja zavijem prvič, ker se mi malo mudi, da ujamem vlak, pa še lačen sem. Ne rabim izgubljati besed, ne?! Čaka me še obisk Beléma, dela Lizbone, od koder so v svet pošiljali svoje mornarje, raziskovalce in konkvistadorje. Tukaj domuje tudi najznamenitejša stavba omenjene četrti, Torre de Belém oziroma trdnjava Belém. Pot do tja je vse prej kot lahka. Železniška postaja, ki je ime dobila po omenjeni trdnjavi, je dlje kot „tista druga“ postaja, pa vendar to ni največji problem. Vlak se na nobeni od postaj ni ustavil, čeprav bi se moral. In v upanju, da bo kasneje drugače, to jajčkanje s postajami ponovim trikrat. Pa da ne bo kdo mislil, da so postaje blizu. Med tema je skoraj 5 kilometrov razlike, vmes je trdnjava. Tista prava postaja naj bo Alges, saj je postaja Belém skoraj pol kilometra dlje do vašega cilja. Na koncu mi le uspe izstopiti na pravi postaji in končno v živo videti to čudo, ki ga poznam samo iz slik. Magično!

Ker sem dosti časa izgubil s temi vlaki, se je nad Lizbono že pripravljala večer, kar je pomenilo, da lično osvetlijo trdnjavo, posledico lahko vidite na sliki. In pa, ko rečem trdnjavo, mislim bolj na stolp, kar portugalski in angleški izraz tudi jasno dasta vedeti. Kar precej slik naredim, potem pa je že čas odhoda, ker mi danes ni več. Na poti nazaj poskušam v objektiv ujeti še mogočen Ponte 25 de Abril, most 25. aprila, kar pa zaradi glomazne konstrukcije iz moje pozicije ni mogoče. Podobnost z Golden Gateom ni naključna, saj so ga konstruirali v istem podjetju. Povezuje pa Lizbono in Almado, da vtaknem noter še kaj poučnega.

Začetek septembra in bližina Atlantika naredita sprehod ob reki Tejo kar zmrzljivo izkušnjo, če si oblečen preveč poletno. Zraven dodam še ščepec dežja in moram se kar potruditi, da uspem pred nalivom pobegniti na vlak in nazaj proti hostlu. Izhodišče ali ciljna postaja za zahodni del mesta in predmestja, je tokrat Cais do Sodré. V varnem zavetju mesta znova prijetna temperatura, kar pomeni še vedno precej turistov. Jaz imam za danes dovolj, grem še po pir v trgovino in kasneje na preplačanega še v hostlu. Od današnjega dneva mi je v spominu ostalo še plimovanje, ki je po moji laični oceni okrog 2 metra. Medtem, ko razmišljam, kako pravilno izgovoriti Belém (B'lem, s srbskim L-jem), mi v prijetni družbi cimrov padajoče fige na terasi hostla uničijo belo majico od Partizana. Fuck off! Žalost zalijem s pivom, ki ga delim z Nemcem, Avstralcem, Kostaričanom, Turkinjo in Libanonsko Kanadčanko. Par litrov je pa šlo...

DNEVNI BUDGET: 15,05 €

Vem, da velikokrat rečem, da se nekaj ne sme izpustiti, ampak tokrat sem resen. Sončni zahod ob trdnjavi Belém je resnično nekaj posebnega, vse tiste večerne slike iz interneta lahko ustvariš sam, v živo. Perfekcija. O vzponu na dvigalo Santa Justa pa sem povedal že dovolj, pa bom še enkrat, da se porabi čim manj denarja. Okrog arheološkega muzeja in hop na vrh.

DAN 6: sreda, 5.9. (Lizbona – Sintra – Cabo da Roca – Cascais – Lizbona)

Zelo naporen dan je pred mano. Na srečo sem ga malo splaniral že včeraj, zato je, kot ponavadi, najtežji del dneva vstati iz pograda. Ampak lepo vreme mi nariše nasmeh na obraz, odhitim proti Santa Apolónii, od koder me čaka vlak do Sintre. Sicer s kratkim prestopom na eni izmed mnogih postaj v Lizboni, ampak vse poteka kot mora, saj nisem prvi, ki hoče iz Lizbone do znamenitih palač nad Sintro, predvsem do barvite Palácio de Pena. Če se masa turistov porazgubi po Portu in Lizboni, pa tukaj že ob izhodu iz kolodvora pričaka množica takšnih in drugačnih obiskovalcev. Masovni turizem v pravem pomenu besede, kljub temu, da je danes sreda! Do mnogih palač, ki so na razpolago, vodi na videz nepregleden labirint poti in cest, ki pa nekako delujejo. Moj cilj tukaj je le eden in to je Palácio de Pena. Mislim, da ni človeka, ki ob omembi Sintre ne bi takoj pomislil na to čudo na vrhu hriba. Praktično v možgane se zarijejo barve, ki jih palača oddaja in nemogoče jo je spraviti iz glave. Do vrha sicer pot ni enostavna, treba si je vzeti vsaj kakšno urico

za vzpon, če je odločitev v prid pešačenja. Seveda obstaja alternativa za lene in debele (za hendikepirane se razume), ki pa je za plačat. Ko že misliš, da si uspel priti do vrha, te udari nova nepregledna vrsta ljudi, ki vsi čakajo na nakup kart. En čas še poskušam stati v vrsti, nakar zaposlena študentka omeni, da je možnost nakupa karte tudi preko internetne strani. Losam se čakanja in kupim karte s celo 5% popustom, zato mi preostane le še slovo od predolge vrste in vstop v sam park. Če ste resnično potrebni vseh teh silnih palač, obstaja karta za vse skupaj. Cene si nisem zapomnil. Tudi palača Pena ima podobno možnost. Za ogled „samo“ parka, je cena 7,50 €, za vstop v palačo 14 €. Zdaj pa čisto resno; če res niste entuziasti notranjosti palač, ljubitelj muzejev ali arhitekture ali karkoli že, ne kupujte kart za vstop v notranjost, ni vredno. S pol manjšim stroškom vidiš dobesedno vse, kar je zanimivega, pa še izjemno dolge (ja, še ene) vrste se izogneš. Vse te slike, ki so po celem internetu, od vsakega turista na instagramu in še in še, vse to je mogoče dobiti za vrednost najcenejše karte. Če niste prepričani, kaj vam katera karta nudi, je meja med čakanjem v vrsti s preplačevanjem vstopnine in enostavnim vstopom brez gužvanja le vprašanje kakšnega zaposlenega, kaj s katero karto dobiš. Par besed prišpara čas in denar. Kar se pa tiče same palače, je za pogledat, če pa nagaja čas, pa brez slabe vesti izpustim. Pač v naslednjem življenju. Avtobus je z nakupom karte tudi všteti, vendar le od vstopa v park do palače, jaz sem še vedno pristaš hoje. Celoten sistem deluje v nulo, popoln nadzor nad masovnim turizmom, ki jim prinaša mastne denarce, v to sem prepričan.

Nazaj „v dolini” se malo iščem, iščem pa tudi avtobus proti najzahodnejšemu delu evropske celine. In zagledam ga! Sintra – Cabo da Roca – Cascais, linija 403, ki povezuje vse omenjene kraje in vasice vmes. Sicer kar navite cene, ampak ni neke druge opcije, če nisi z agencijo ali pa z avtom. Sedež dobim, to je važno. Mimogrede, avtobusi v to smer stojijo ob železniški postaji, nasproti TIC-a. 40 minut vožnje smo oddaljeni od cilja in točno v tem času tudi prispemo. Mogoče spet kanček preveč ljudi, ali pa že kar kaplja čez rob. Azijcev malo morje, ne vem s čem jih filajo, da je njim to tako pomembno. Po moje ne vedo niti najzahodnejše točke svoje države, pa tu delajo gužvo nam, Evropejcem. Malo heca, ampak v vsakem hecu je nekaj resnice. Kljub megli je občutek „konca sveta” fenomenalen, zdaj me od teh ekstremov pa res čakajo le še Zelenortski otoki. Enih par tisoč kilometrov čez Atlantik ne vidim Amerike, ampak vem, da je tam. Upam, tak’ so me učili. Razgled v vse smeri resnično odtehta in gnečo in slabo vreme, spet poplava dobrih slik za dobro popotnico nazaj proti Lizboni. Končno pa razumem, zakaj so na podobnih točkah verjeli, da je res konec sveta. Sam Atlantik in vremenski pojavi te odpeljejo v neko novo dimenzijo. Nazaj grede se mi bolj splača vožnja do Lizbone preko Cascaisa, pot tukaj že poznam. Skoraj že kot doma se počutim, na koncu pa se še nažrem za cel dan nazaj, ker vmes nisem imel časa. To gre vse v boke!

DNEVNI BUDGET: 27,46 €

Cabo da Roca. Must-do za vsakega obiskovalca Portugalske, ali pa vsaj Lizbone z okolico. Konec „naše” celine, začetek nečesa drugega. Povezave so tako dobre, da noben izgovor za ne-obisk ni dovolj dober. Izpostavim še nakup karte za Sintro preko spleta. Ne bo vam žal, razen če imate radi nekajurno čakanje med švicnatimi turisti. Ceneje, hitreje in brez izgubljanja živcev.

DAN 7: četrtek, 6.9. (Lizbona)

Prvi dan, ko res ne delam nič. V planu je počitek in čakanje na ženski del delegacije, ki prispe jutri. Še je čas za mirne živce. Poslovim se od cimra Avstralca, ki je na dan mojega odhoda iz Maribora potoval prav skozi mesto z najboljšim nogometnim klubom v Sloveniji (nekateri so zeleni od jeze). Car, ni druge besede. Ni našel svojega hostla (v Mariboru, pazi!), zato se je zleknil na klopco v parku. Zjutraj pa ga zbudi klasična glasba iz glasbene šole na Mladinski. Mojster pripoveduje najboljšo zgodbo o tujcu v Mariboru, kar sem

jih slišal. Svet je res mali, bi rekla moja babica. Aussie torej piči dalje, jaz pa v hostlu ob pivu začnem padat globlje in globlje v svetovni splet. Najbolj me zanima prevoz med otoki, ki pridejo na vrsto že čez nekaj dni. Zdaj, ko imam končno čas, me pa preseneti negativen podatek oz. več njih, ki pravi, da vse, razen letalskih povezav, sploh ni stoddstotno sigurno. Super. Ker imam v riti že par pirov, mi možgani pregorevajo, impulzivno se odločim preiskati vse dostopne informacije. S tem zelo hitro zaključim, ker podatkov praktično ni. Vseeno se odločim za nakup letalskih kart med otokoma Santiago in Fogo. Ampak več o tem kasneje. Saj danes se ni zgodilo nič pretirano zanimivega, ampak nekako mi ne paše zdaj govoriti o dogodivščinah na Zelenortskih otokih. Še bo čas. Saj mislim, da sem to že omenil enkrat, ampak problem nastane, ko ima od štirih oseb na potovanju le ena možnost plačevanja preko interneta. Samo to je nemogoče dopovedati puncam. Bom pa nazaj dobil keš!

„Na izi” dan postane še bolj umirjen, ko po hostlu odmeva Gramatik. „Kako je svet mali”. Receptor, ki je, mimogrede, Brazilc, je velik fan enega največjih slovenskih glasbenih izvoznih artiklov. Ta isti receptor me je ob prihodu v Lizbono seznanil s tradicionalno ginjo. Po omembi nacionalne pijače moram poskusiti še nacionalno,

ali bolje rečeno, mestno jed, bifano. Svinjski zrezek v beli žemlji z gorčico in čilijevim oljem. Fuck!!! Dobro, ni ravno presežek kulinarike, je pa preprosta in nasitna klasika, ki poteši še tako zahtevnega gosta. Razen vegijev. Ups. Priporočam, kot spanje vsako noč! Za konec dneva, ki je presenetljivo hitro minil, še hiter sprehod do obale in nazaj v hostel. Spet sem pristal s pivom v roki in pod figo. Tokrat s črno majico, bring it on! Od „stare” ekipe sva ostala le še jaz in Kostaričan. Itak, da je Carlos!

DNEVNI BUDGET: 14,45 €

Prvič sem ostal brez besed ob bifani, zato tej jedi posvetim največ pozornosti. Tudi, če spadate med tiste mesojedce, ki ne jedo svinjine, je izpustiti bifano v Lizboni enako grehu. Za lažjo orientacijo povem še najznamenitejši lokal – Casa das Bifanas. Evo, servirano na krožniku, samo tja je treba. Tista 2 € za bifano pa se bosta že našla.

DAN 8: petek, 7.9. (Lizbona – Odivelas)

Zdaj že „naš” zadnji dan na Portugalskem in konec mojega kratkega potepanja po tej izjemno privlačni državi. Oziroma ni še. Zjutraj sem še sam. Check-out iz hostla in spet po 24 urno karto za javni prevoz. Tokrat samo za metro in avtobus. Ampak izgleda, da samo za avtobuse v centru. Takoj, ko pridem v t.i. predmestje, karta več ne velja. To je pa kar hitro, glede na to, da je moj današnji cilj prav predmestni del Odivelas, kjer bom prevzel stanovanje za 1 dan in počakal punce. Po prerekanju z voznikom le popustim, dam tista dobra dva evra za vožnjo in to je to. Ta del mesta ni nič kaj posebnega, edino povezava z metrojem je do letališča lažja, kot iz samega centra mesta. Tak nek lizbonski Tabor.

V preostalih urah, ki jih še imam zase, naredim check-in za jutrišnji let med Lizbono in Praio, ki se bliža s svetlobno hitrostjo. Enako hitro so tukaj že punce, ki so iz letališča uspele priti celo same! Se je Kaja le nekaj naučila v prejšnjih epizodah. Zdaj takoj mi še ne grejo na živce, slutim pa, da se bo to na mesec dolgem potovanju slej ko prej spremenilo. Po dobrem kosilu nas pot vodi še v center, da tudi Katarina in Žana izkusita lizbonski utrip. Še menjava denarja v portugalske evre in ... Aja. Nič, naslednje jutro zgodaj zjutraj že pičimo na lizbonsko letališče in na letalo za Zelenortske otoke. Komaj že čakamo, vrhunec leta po nekajmesečnih pripravah je tik pred vrati!

DNEVNI BUDGET: 19,65 €

Sem mislil, da ne bom uspel izluščiti neke izstopajoče točke dneva, pa sem se motil. Pot sicer večine turistov ne zanese v Odivelas, pa vendar, če slučajno, je okrepčevalnica Jardim de Radial v istoimenskem „parku” pravi naslov za poceni in dobro hrano ter le z lokalci za mizami. Če želite, pa vam eden od natakarjev vzame naročilo v vseh svetovnih jezikih, razen v slovenščini.

Da potegnem črto pod 8 dni Portugalske. Zaključnih misli se bom vzdržal, ker pride še skoraj en mesec potovanja. „Sredinska misel” pa naj bo takšna, da ne bo odvrnila kakšnega od bralcev. Vztrajajte še malo, obljubim, da vam ne bo žal. Če ne, pa označite stran, na kateri ste ostali in nadaljujte ob časovno ugodni priložnosti. Komaj čakam na nadaljevanje, čeprav se mi v glavi že ponujajo nove destinacije. Z veliko žlico zajamimo Atlantski ocean!

II. DEL: ZELENORTSKI OTOKI: Iz Portugalske v njeno nekdanjo kolonijo

Prvi stik z Afriko se je pravzaprav začel že mnogo pred izstopom iz letala na letališču v Praii. Že ob iskanju naslednje destinacije, sva se s Kajo znašla pred favoriti za omenjeno potovanje, ki so prihajali iz Afrike. Kot dejanski začetek pa smatram fiksno odločitev, da potujeva sem in nakup letalskih kart, ki so zapečatile najino usodo. Zdaj se zgodba komaj zares prične. Kaja je sicer mnenja, da bi bilo bolje razdeliti portugalski in zelenortski del zgodbe v dve različni enoti, ampak potem moram kar precej stvari napisati na novo, česar pa ne bom storil, ker mi je všeč tako, kot je. Če je bila Portugalska malo za lase privlečena v to zgodbo, se oproščam, lahko pa začnete brati komaj od tukaj naprej. Če pa ste prvi del že prebrali, pa... Čestitke, razširili ste si obzorje!

Da nekako orišem celotno zadevo, ki bo trajala kar precej dolgo, bom najprej izpostavil, da je potovanje na Zelenortske otoke na način, kot ga prakticirava midva s Kajo, mogoč le v ednini ali maksimalno v paru. Štiri osebe, ki so odvisne ena od druge, so absolutno preveč za tak način potovanja. Ne rečem, da ni bilo fajn, ampak lažje je definitivno s čim manj sopotniki. Če ste pristaš agencijskih aranžmajev v takšne in podobne dele sveta, pa vam ne morem pomagati, ste luzer! Ne, res, škoda denarja za agencijski obisk in ogled bližnje okolice hotelskega kompleksa, če lahko za enak denar (ali še manj) doživite neprimerljivo več, kot bi v nasprotnem primeru. Pa da ne zapadem v kreganje s samim sabo, razkrijem še naš okvirni plan za 24 dni sredi Atlantika.

Zelenortski ali Kapverdski otoki so del Makaronezije, skupine otokov v tem delu Atlantika, kjer se jim pridružujejo še Kanarci ter Madeira in Azori. Internet pravi, da tudi otočje Salvages, prvič slišim. Državo, ki je samostojno pot od Portugalske začela leta 1975, sestavlja 10 večjih otokov, od tega 9 poseljenih, ki se jim pridružu-

jejo še manjši, manj pomembni in neposeljeni otoki. Mi smo se odločili, da obiščemo 4 izmed 10 otokov, če pa bosta čas in denar dopuščala, nas bo pot vodila še do petega otoka, za kar pa na koncu ni bilo dovolj polne denarnice. Kot izhodišče nam bo služila prestolnica Praia, v kateri smo sprva hoteli narediti nekakšno bazo za lažje premikanje po otokih, ki pa je nato splavalo po vodi. Parkrat smo se sicer vrnili v Praia, ampak z malo boljšim planom bi se lahko izognili tudi temu, saj nekega posebnega čara pač nima. Za prestolnico se spodobi, da ima največ prebivalcev, kar 40% celotne populacije. Enako velja za Santiago, otok, na katerem Praia leži.

Poleg Santiaga je v planu tudi obisk otoka Fogo z vrhuncem potovanja, vzponom na vulkan ter najsevernejša otoka Santo Antao in Sao Vicente. Tisti peti, na koncu iz naše strani neobiskan otok, je Maio. Glede na to, da sem nad vsemi dostopnimi podatki tako na spletu kot v fizični obliki, zelo razočaran, sem že na začetku obljubil, da bo tokraten zapis malo bolj informativnega značaja, da lahko potencialni popotniki malo lažje zadihajo pri planiranju poti na Zelenortske otoke. Kakšen nasvet in odziv na dejansko stanje pride sproti, ker pa bom kar precej stvari verjetno pozabil, ker nam niso prišle v poštev, pa bom poskušal strniti najpomembnejša dejstva še kam drugam, da bo pregled lažji.

Kot bi mnogi zmotno pričakovali, na Zelenortskih otokih ni bilo naseljenih ljudi pred odkritjem v 15. stoletju, je pa zato otočje „zavnetelo” ravno na račun prebivalcev Afrike, ki so jim Zelenortski otoki predstavljali zadnjo postojanko pred krutim svetom na drugi strani Atlantika. Več o tem in še čem kasneje, da ne povem vseh stvari že na začetku. Omenim naj še ostale otoke, ki jih mi nismo obiskali iz različnih razlogov. Sal in Boa Vista zaradi obljudenosti s turisti, Sao Nicolau in Santa Luzia zaradi oddaljenosti in Brava ter Maio zaradi pomanjkanja časa. Moj lastni cilj je bil torej izpolnjen, obisk vsaj treh otokov, da lahko govorim o otokih v množini. Kljub malo zahtevnejšemu vsakodnevnomu dogajanju, sem v vsem zelo užival, ker sem končno imel možnost raziskovanja skozi lastne oči, brez nekih tujih vplivov (beri: vodnikov, blogov, ...), ker jih enostavno ni ali pa so zanič. Zato lahko z gotovostjo in veseljem trdim, da je vse, kar bo napisano v nadaljevanju, zraslo na mojem zelniku z našimi doživetji in lastnim informiranjem na destinaciji. Izjema so splošni podatki, ki pa jih lahko dobi vsak z internetno povezavo ali leksikonom.

DAN 9: sobota, 8.9. (Lizbona – Praia)

In zdaj, po večmesečni pripravi, zgodnjemu bujenju, nekajurnemu čakanju na letališču in 4-urnem letu, končno prvi stik z Afriko! Ne ravno na celinski del Afrike, zato pa na najzahodnejšo državo in s tem razpršen podaljšek črne celine v Atlantik. Pred tem na lizbonskem letališču prvič doživim kontrolo dokumentov v popolnoma avtomatiziranem stanju, kakor tudi oddajo prtljage. Sem pač navajen leteti z nizkocenovniki, katerih letališča tega ne premorejo v celoti. Zelenortske otoki in s tem prestolnica Praia, so tri ure za slovenskim časom. To pomeni tudi, da so dve uri za Portugalsko, kar nam je pri letu v državo koristilo, saj smo imeli 4 ure dolg polet v teoriji dolg le 2 uri, v nasprotju s potjo nazaj. Pri dveh do treh urah razlike nekih problemov še nismo zaznali, edino pričakovanje dolgega dneva je izpuhtelo, ker Sonce vzhaja in zahaja skoraj enako čez celo leto. Glede na oddaljenost države od „civilizacije“, je pot sem kar težavna, zato tudi letalskih prevoznikov ni na pretek. Eden redkih, ki redno leti iz Evrope je portugalski TAP, ki dejansko s cenami ne pretirava, pa še hrana na letalu je dobra. Pravzaprav nam je

oddaljenost otokov koristila tudi za spanec, saj se majhno povpraševanje po letalskih kartah prevesi v prazne sedeže in možnost za boljši počitek. Let ni bil nič posebnega, glede na velikost letališča in oddaljenost Zelenortskih otokov, pa sem pričakoval vsaj malo večje letalo. Ampak, razumljivo, je najbolj optimalno za prevoznika leteti s čim manjšim letalom.

Touchdown! Končno zacvilijo kolesa, pristanek na afriški „celini“ je končan. Kljub deževni dobi, ki je v polnem teku (mimogrede, v 24 dneh je deževalo le štirikrat, opasna deževna doba), ni sledu o slabem vremenu, sopara in visoka temperatura buhneta v nas ob sestopu iz letala, podoben občutek sem doživel tudi na Malti. Klasika je vseeno močan veter, ki kot stalnica na Atlantiku svoje pomembne vloge ne odda. Ne vem za punce, ampak vsaj v mojem telesu je znova prisotna neka pozitivna živčnost, preprosto rad imam nove dogodivščine, sploh, če ni vse po načrtih. In kaj vse nas čaka!

Že takoj na začetku sicer porabiš 25 € za vizo, ampak ta strošek smo imeli v glavah že pred prihodom. Že nekaj let se sicer govori o ukinitvi viz za državljane EU, ampak pozabite na to. Nismo pa imeli v glavah pristojbin pri menjavi denarja, ki ti poberejo vso veselje do plačevanja z lokalno valuto (Cabo Verdean Escudo, 1 € = 110 CVE). Menjave je najbolje opraviti kar na ulici na črno, ali pa dvigovati večje zneske na bankomatih, če ne, te oberejo. Zraven še (pre)draga lokalna SIM kartica, ki z izjemo najbolj poseljenih delov, ne dela. S tem ni sicer nič narobe, ampak samo v vednost. Pa storyjev ne moreš objaviti na instagram, če ni interneta! Smo si pa štirje razdelili stroške z le dvema karticama, itak je bila poraba bolj minimalna, kljub slabi pokritosti in le občasnemu wifiju. Zelo pristna izkušnja nas torej čaka v naslednjih tednih.

Za taksiste najboljši možen scenarij, belec na letališču. Odlična prilžnost, sploh, ker ne obstaja (!) avtobusna linija iz mesta, ki je sicer oddaljeno le 3 kilometre, do letališča. Kasneje smo sicer poskušali najti neko alternativo, saj smo do letališča morali štirikrat. Ampak našli je nismo, 1000 CVE na vožnjo bo strošek, ki ga ni mogoče znižati, pa se lahko še tako trudiš. Edino nočno tarifo (1200 CVE) mi je uspelo spustiti do dnevne. Sicer pa taksiji po mestu niso pretirano dragi, linija center – letališče je pač neverjetno donosna. Tako zelo, da tudi kakšna krepka beseda med taksisti včasih ne zaleže. Ker prvi dan dejansko res še ne vemo kod in kam, nas taksist odloži v centru, od koder je še skoraj pol ure hoje do našega hostla, pravzaprav čez polovico mesta. Sploh ne vem, kako Praio predstaviti, razen tega, da ime pomeni plaža. Zdi se mi tipično zahodno-afriško pristaniško mesto, vsaj iz mnogih oddaj, ki sem jih gledal po televiziji. Pisano, vroče, malo kaotično, ne ravno čisto in polno ljudi. Center, ki leži nad ostalimi deli mesta, se enostavno imenuje Plateau (plato), kjer na trenutke punce postane tudi malo strah. Razumljivo, prvi stik je vedno malo v senci. Predel, ki pa ga iščemo mi (Achada Santo António), je pa zahodnejše, kjer domuje večina ambasad in konzulatov. S tem bi naj bila povezana tudi višja kri-

minalna dejavnost v tem delu mesta, ki je mi sicer nismo zaznali, zato je tudi napotke Ministrstva za zunanje zadeve včasih potrebno jemati z rezervo in se o varnosti prepričati še kje drugje, kjer bo stanje bolj realno in ažurno. No, ko končno prilezemo po vročini do hostla, nas pozdravi gostitelj Daniel, ki ga bomo srečevali zelo pogosto, saj se v ta isti hostel vedno znova vračamo. Sam po sebi nič posebnega, edino cena je neverjetno ugodna za Praio, saj so ostala prenočišča pregrešno draga glede na logično razmišljanje popotnikov. Študentski budget pač naredi svoje. Morabeza Kriol Hostel se imenuje naše prenočišče, kar preko bookinga za enostavno rezervacijo in še kakšno ugodnost. Mislim, da sta nas prvi dve noči za 4 osebe prišle 18 €. Je pa ventilator sveta vladar. Neznosno je tudi z njim, kaj šele brez. Sicer pa ta predel mesta bolj kot ne spalno naselje, ki z mnogimi hoteli v izgradnji, ambasadami in dvema najznamenitejšima plažama postaja „hip“ točka zelenortske prestolnice. Beseda, ki bi najbolj sedla, je geto, ampak to je malo pretiravanje. Da smo si življenje tukaj olajšali, smo ustanovili skupni finančni sklad, katerega bomo po potrebi dopolnjevali. Kar precejkrat se bo to zgodilo, je pa veliko enostavneje, kot tisto štetje pri vsakem večjem nakupu in seštevanje, kdo je komu koliko dolžan.

Ko se nad Praio spusti malo slabše vreme z nekaj kapljicami, odhitimo še na plažo Kebra Canela, ki je po mnenju mnogih, najboljša. V čem že? Voda sicer topla, lahko pa rečemo, da smo se zdaj kopali tudi sredi Atlantika! Na poti nazaj še skok v supermarket, kjer se v vsej svoji moči pokaže razvitost države glede na celotno Afriko, kjer na mnogih gospodarskih področjih Zelenortski otoki krojijo sam vrh. Južnoafriška republika, Gabon, Maroko, Egipt in Tunizija se omenjajo zraven Zelenortskih otokov pravzaprav vsepovsod, zato cene niti niso presenetljive. Pa vendar so. Je pa res, da je samozadostnost nizka, pitne vode, z nekaj izjemami, ni, zato je pomen uvoza v državo lepo predstavljen v „evropskih“ cenah dobrin.

DNEVNI BUDGET: 94,62 €

Turistično informativni centri so bolj kot ne neuporabni, saj so zaprti ali pa jih sploh ni. Zato je najbolje, kar popotnik lahko stori ob pomanjkanju informacij, vprašanje lokalcem. Zelo prijazni ljudje bodo dobesedno pustili svoje delo, da pomagajo, med mladimi tudi angleščina najde svojo pot v razumljiv jezik. Kakšna portugalska fraza ne škodi, saj alternative pogovarjanju z domačini za potrebe informiranja pač ni. Na internetu so podatki skopi, vodnikov praktično ni, pa še interakcija je veliko bolj zanimiva kot nepregledno gledanje v ekran, medtem ko se hočeš naužiti mestnega utripa.

DAN 10: nedelja, 9.9. (Praia)

Deževna doba je v polnem zamahu, vseeno pa bomo danes dali skozi že četrtno vseh deževnih dni. Juhu! Kar nekaj ugotovitev nas čaka v prvem polnem dnevu tukaj. Na primer, če res močno dežuje, je tukajšnja gradnja neprimerna. Totalno. Strehe so ravne in velikokrat zgolj „provizoriš“, kar nam da jasno vedeti sicer že tako ali tako slab wifi, ki ob močnem nalivu preneha z delovanjem

zaradi vode. Dobesedno skozi streho direktno na modem se izteka voda, izgleda namerno. No, vsaj naša streha je bila dovolj trdna za nekaj pogledov v daljavo nad „favele” Praie. Ker smo že nevarno blizu ekvatorju (niti ne, samo rad tako mislim, ker sem najjužneje v življenju), se to pozna tudi na dnevni svetlobi. Namreč, med 6 uro zjutraj in 7 uro zvečer je „sprehod” po mestu po mnenju tujih oblasti še varen, medtem ko ob mraku pobereš šila in kopita, da slučajno ne doživiš kakšne pristnejše izkušnje z domačini, kot pozdrav na ulici. Ďizs! No, danes itak dežuje, zato lahko malo predstavim še ostale attribute našega hostla, kjer smo zaradi spremembe planov in kasnejšega odhoda na Fogo bivanje podaljšali za eno noč. Največja zmaga za hostel je definitivno lokacija, ki je tik ob pekarni, nekaj restavracijah in barih, supermarketu, blizu dveh plaž in pri avtobusni postaji. Ta na prvi pogled ne služi ničemur, nakar ugotovim, da obstaja celo avtobusni prevoznik s koncesijo, ki pa nima ne voznega reda, ne internetne strani. Super, vsaj obstaja. Predvidevam, da je v srcu Afrike taka stvar resnično nepomembna, ampak tukaj se vidi želja po razvoju, saj se vsepovsod gradi, zato je taka stvar bolj opa-

zna. Tudi ceste so, zanimivo, v izredno dobrem stanju. Nov asfalt priča o razvitosti države, azijski kapital pa medtem golta obronke mesta v futuristične enote.

Pa, da ne bomo cel dan v hostlu, kljub temu, da dežuje, bomo, pogumni kot smo, skočili proti drugi plaži v naši bližini, Prainhi. Da ne pozabim, tudi na poti med centrom in našim hostlom je plaža, sicer gromozanska in prizorišče festivala, ampak neprimerna za kopanje, Gamboa beach. Nazaj do Prainhe. Kljub boljši vremenski napovedi za naslednje dni, smo se torej določili za sprehod do obale. Šli smo še korak dlje od normalnih ljudi, ki so ostali v svojih domovih, do znamenitega svetilnika. Ta je zaradi lokacije, na kateri svetilniki ponavadi so, seveda še bolj na udaru vremena, ampak če smo že celi mokri, zakaj ne. Vmes srečamo ene od mnogih pisanih stopnišč v Praii, izgleda kot klasičen primer poenotenja mesta z umetniškimi vložki. Pot do svetilnika vodi tudi mimo Prainhe, danes z rdečo zastavo in brez žive duše. Premetavanje in ruvanje z vetrom s sunki tudi preko 100 km/h ni enostavno, da pa vmes

naredim še kako sliko, pa že meji na nemogoče. Na srečo je pred nami ta svetilnik, ki od blizu ne izgleda kos močnemu vetru. Ko nas oskrbnik povabi noter, nam je jasno, da dejansko ni kos vremenu. Gradbeni oder ga drži skupaj, ostalih začasnih rešitev si pa zaradi butanja vetra v mojo glavo niti nisem zapomnil. 5 € želi za pot na vrh, ker ima male kužke, mu ne rečemo ne, zato se prva avantura na Zelenortskih otokih prične. Ne zajebavam se, česa takega še nisem videl. Predstavljajte si, da ste v pralnem stroju med centrifugo. Voda pa ni topla, ampak ledena. No, približno tako. Poleg tega sem si skoraj zlomil hrbet ob izmikanju vsem podpolcanim stvarim na stopnišču do vrha. Zarjavela vrata so nas ločevala še od neurja, ampak zakaj ne bi šli ven. Seveda! Saj ste glupi turisti, gremo ven v največjem viharju. Slike, ki smo jih naredili, niso za v javnost, hitro se poberemo in celi mokri končno prilezemo za prvo vrsto hiš, da smo vsaj v malem zavetrju. Brutalno. Ampak če ne bi bili, ne bi imel zdaj o čem za pisat. Vzpon na razpadajoč svetilnik ni vreden niti tistih par evrov, ampak če bodo imeli kužki za jest, naj bo. Pa tudi oskrbnik je bil prijazen, celo delal se je, da ve, kje je Slovenija. Probal je.

Za

konec dneva odhitimo še v tipično okrepčevalnico streljaj od hostla, kjer celotno ponudbo pojemo za 18 €. Saj bi se nam zdelo dosti, ampak glede na to, da nas ni razumela in je prinesla vse kar so imeli, je bila cena kar realna. Pa tudi porcije so bile velikodušne, predvsem riža in krompirja je na pretek. Vse zelo okusno, čeprav se vrnili več nismo, ker gospodične ne prenesejo muh. Jebiga, izkaže se, da nikjer več ne bo tako malo muh, kot tukaj. In your face! Malo se mi zbistrijo misli ob požirku lokalnega piva Strela kriola, ki zapaše vedno ob pravem trenutku (kadarkoli ga bom pač še pil). Prijaznost in nasmejanost je stereotipno natančna, je pa mešanica vplivov in različnih ras tako vrhunska, da so ljudje resnično lepi. Za primer si lahko predstavljate črnca z modrimi očmi. Punce imajo še kaj več za povedati o izklesanih telesih na plaži, jaz sem pa medtem pač polnil svoj pir bauh. Opozorim naj še na več kot očitien problem s smetmi, ki jih je na vsakem koraku ogromno. In občutek brezbržnosti iz njihove strani ne more razrešiti te problematike. Mogoče se stvari obrnejo na bolje, ko Kitajci dokončajo kakšen hotel več. Takrat pa bo potrebno za ohranitev turizma postoriti še kaj. Imamo srečo, da smo spet prehiteli množice in raziskali to državo pred prihodom trum turistov. Izvzamem Sal, ker je tisto pač že igrišče za masovni turizem.

DNEVNI BUDGET: 1,25 €

Da bo spanje v cenovnih mejah normale, je potrebno napeti kakšno mišico, zato razen kakšnega guesthousa in edinega (!) hostla tukaj, v katerem smo mi, ni neke druge izbire. V nasprotnem primeru ste lahko tudi ob 70-100 € na noč za dve osebi. Kar ni ravno v skladu s študentskim budgetom. Vem, da ne potujemo samo študentje, ampak resnično priporočam Morabeza Kriol Hostel, vsaj zaradi ugodne cene. Zraven dodajam tudi katerokoli lokalno okrepčevalnico in pokušnjo tradicionalnih jedi, ki jih bo v nadaljevanju še več!

Dan 11: ponedeljek, 10.9. (Praia)

Kot edinemu moškemu v družbi samih žensk, je naloga oditi po zajtrk pripadla meni. Na roko mi gre pekarna par metrov od hostla. Plan za danes je naslednji, peš čez mesto do največje tržnice v Praii in v celotni državi, potem pa na plažo. Na že omenjeni plaži Gambia se ustavimo na poti proti cilju, tukaj nastane tudi nekaj najbolj fotogeničnih slik za objavo na instagramu. Počasi se mi dozdeva, da so podobna potovanja namenjena samo spletni promociji in pogrevanju faušije. Malo morje školjkic s svojo pisanostjo prikrije neprijetno okolico in umazano pristanišče, ki kvari pogled na odprto morje. Pred plažo je tudi eden izmed manjših otočkov v senci tistih glavnih (Ilhéu Santa Maria), ki pa se s silnimi gradnjami počasi spreminja v polotok. Na poti do Sucupire, največje tržnice, se ustavimo še v centru mesta, kjer poskušamo razumeti kaos in različne zgodbe. Med drugim nas pot zanese na živilsko tržnico, kjer pa cene za belce niso žepu prijazne. Za manj kot dve kili grozdja je, recimo, branjevka želela 10 €. Haha, več sreče prihodnjič. Spustiti ni hotela niti za cent, potem pa pač naj sadje zgrije. Sicer pa tukaj

prvič začutimo tisti pravi utrip Afrike, nam nepoznani sadeži in vonjave pa le še prilivajo mističnost situacije. Plateau potem kar nankrat zastane, odsekan od ostalih mestnih predelov je s Sucupiro povezan s tipičnimi stopnicami, ki nas mimo neštetihih domačinov že vodijo do našega današnjega glavnega cilja. Kljub velikosti in raznovrstnosti, pa je Sucupira manj turistična od živilske tržnice v centru; k temu verjetno pripomorejo tudi opozorila o nevarnostih za popotnike, ki pa jih tudi jaz, z družbo treh deklet, niti približno nisem zaznal. Resnično ne razumem ljudi, ki svoje frustracije s slabo izkušnjo na tržnici (!) poskušajo iztisniti med ostale popotnike. Saj to je cela poanta tržnice, da ni vse kot mora biti, da se zgodi kakšna nepredvidljiva stvar in da smrdi po vsem živem (in mrtvem). Bedasti Tripadvisor spet v vsem svojem sijaju. Kakorkoli že, prvi vtis o tej daleč naokrog opevani tržnici je zelo dober, neka mešanica med samo tržnico in boljšakom. Okrog pa nešteto trgovin in stojnic, pa tudi največje avtobusno postajališče se nahaja zraven, minibusov za vse strani otoka mrgoli. Sistem je približno enak

kot v Gruziji, ko je kralj prevozov prav minibus. Vožnje z njimi ne bodo manjkale, ampak zaenkrat jih še ne potrebujemo.

No, pa se gremo izgubit v razvejano mrežo nepreglednih poti pod plahtami in valovitkami. Jaz bolj kot ne iščem priložnosti za dobre slike, medtem ko se punce osredotočajo na ženske stvari. Kreme, oblačila in podobno, dokler se ne ustavimo pri „frizerki”, eni od mnogih, ki ponuja pletenje kitk. Katarina in Žana zagrabitata priložnost pri najcenejši do zdaj, Kaji se z mano da samo prvikrat, potem jih že počaka, jaz se pa naokrog ponovno odpravim kar sam. Ker tržnica kljub velikosti vseeno ni tako gromozanska, hitro usposobim svoje možgane, da se vedno zavedam, kam moram in kje sem. Tako po moji oceni enih 10 krat prehodim tržnico po dolgem in počez, preden končno dočakam konec pletenja kitk z dodatkom umetnih las. Nič posebnega, zdaj vsaj razumem, zakaj imajo črнке na videz izjemne frizure, ko pa je več kot pol las umetnih. Med mojim pohodom skozi ozke in nizke uličice mi je ponujeno marsikaj, dobim občutek, da je naprodaj pravzaprav vse, če si bel. Vsi se tudi trudijo govoriti angleško, stopnja prijaznosti pa se iz dneva v dan le še veča. Vem, da je vse to z namenom čim večje prodaje, ampak nimam še namena zapravlјati, zato na to ne polagam pozornosti iz

tega vidika. Naučil sem se tudi par njihovih pozdravov z rokami, medtem ko so punce samo sedele in čakale na konec njihovega obiska tržnice. Še nas čaka en obisk Sucupire, do takrat pa se od tega dela Praia poslovimo.

Na vrsti je Prainha, najbližja plaža našemu hostlu in, po našem, zdaj že strokovnem zelenorskem mnenju, najlepša plaža v prestolnici. Tudi edina, ki se lahko pohvali z gostinsko ponudbo na nivoju in edina vredna vašega časa. Po nekaj pogledih mladih črncev proti belim dekletom, se opogumimo tudi za namakanje, voda pa kljub včerajšnjemu neurju ne prizna obstoja mraza. Da bo dan popoln, na koncu srkamo še vsak svoj koktejlček ob zvokih klasičnih hitov iz devetdesetih in dvatisočih. Še zdaj imam v mislih uživanje ob caipirini s hitom Sing It Back v ozadju. Kljub odsvetovanju našega upravljalca hostla Daniela, se nam dozdeva, da je Praia varna tudi po sončnem zahodu, ampak drugi poln dan še ni poguma dovolj napolnjen, da bi preizkušali srečo. Kmalu pa! Vsak dan do zdaj nam je gospodarska situacija tudi dala vedeti, da je to država v razvoju, neverjetno pa je, da je vsak domačin do zdaj pri sebi imel vsaj staro nokio, če ne celo pametnega telefona. Vsaj ta srednji sloj le ni tako obubožan, kot si mislimo. Na žalost je zgodba s tistimi še nižje, obratna, ampak več o tem kasneje. Zvečer v hostlu spoznamo še štiri Avstrijce, ki nam s svojo zgodbo o zamujenem letu in izgubljeni prtljagi prvič dajo jasno vedeti, da ne bo vse potekalo gladko, kar smo sčasoma izkusili tudi na lastni koži. Skupni budget pa nam odlično služi, povprečna dnevna poraba se manjša!

DNEVNI BUDGET: 0,63 €

Vsi se strinjamo, da je Prainha edina prava plaža za preživljanje prostega časa znotraj Praia, zato jo brez težav uvrstim na seznam must-do stvari. Zaenkrat pa top izkušnja uvodnih dni pripade tržnici Sucupira, ki je podrla vse stereotipe, ki smo jih še imeli. Brez slabe vesti bom Sucupiro tudi na koncu prehvalil do onemoglosti.

DAN 12: torek, 11.9. (Praia – São Filipe – Galinheiros – Patim – Cova Figueira – Mosteiros)

Še en v vrsti mnogih zgodnjih vstajanj. Tokrat za potrebe pravočasnega prihoda na letališče, saj nas že ob pol osmih čaka let na sosednji otok Fogo, kjer se nam že tako privlačna država dokončno zarije v srce. Za nas smešno, ampak spet imajo ljudje probleme na letališču. Kako težko se je držati navodil varnostnikov in označevalnih tabel? Tukaj imajo očitno s tem velike probleme. Prvič se srečamo s tem letališčem kot potniki v odhodu, novogradnja pa kljub temu premore nekaj pomanjkljivosti. Zanimivo pa, da kljub moji napačni prvi misli, to ni najmanjše letališče, na katerega sem stopil do sedaj. Na poti v Gruzijo sva namreč s Kajo lani letela iz romunske Oradee. Če vas zanima, kako sta Slovenca čez Romunijo potovala proti Gruziji, takoj prebrat še tisto knjigo! Bo pa že čez 20-minutni let to mesto

pripadlo letališču na Fogu, kjer edino „mesto” São Filipe premore le malo večjo kolibo. Kot sem že uvodoma povedal, je premikanje med otoki izjemno oteženo zaradi... Pač, Afrika. Zato je najmanj tvegano rezervirati letalo, ki je sicer poceni, ampak za par minutne lete je tudi to preveč. Kljub temu pa, da je Binter nizkocenovnik, v teh 20 minutah postrežejo z vodo in oreščki. Komu bi to bilo bolj všeč kot puncam, ki komaj čakajo zastoj hrano. S podobnimi zapisi bom preveril, če so dejansko prebrale vse skozi. No, ob pristanku na najbolj atraktivni stezi do sedaj, se postavimo v vrsto za prtljago na neavtomatiziranem traku, potem pa znova sledi napad taksistov, ki kljub izjemni majhnosti letališča in zgolj dvema letoma dnevno čakajo svoj izplen. Ta je kljub kratki razdalji med mestom in letališčem znova nesramno visok, tukaj bi se z nekaj manj prtljage dejansko bolj splačalo pešačiti. To je tudi naš prvi stik s taksistom po imenu Edison, Edi na kratko, ki nas bo naslednje dni spremljal na naši poti. Samo, da mi tega še ne vemo. Star land rover discovery pa komaj prikašlja do našega prvega in edinega hotela na potovanju, ki mu sam sicer tega naziva ne bi privoščil.

Po res zelo kratkem počitku se (peš) odpravimo do mesta, ki velja za drugo najstarejšo naselbino na Zelenortskih otokih, takoj za Ribeiro Grande, ki jo obiščemo na koncu potovanja. Glavni razlog za odhod v mesto je znamenita črna plaža, ki je takšna ravno zaradi glavnega razloga za prihod sredi Atlantika, vulkana Pico do Fogo. Vulkanske plaže niso nobena redkost na tem otoku, vendar pa je nekajdnnevno neurje onespodobilo vso, še tako bogo, infrastrukturo, zato kopanje in vse kar spada zraven, odpade. Se pa nam v Özilovem dresu pridruži otoški vodič, ki nam z raznimi zgodbami poskuša prodati kašen aranžma, tudi pot do vulkana, ki sledi naslednji dan. Z nekaj ovinkarjenja ga odslovimo, saj smo tik pred plažo naleteli, ali bolje rečeno, bili najdeni s strani Edija, tistega taksista, ki nam je uredil prevoz iz letališča. Človek se je dobesedno vozil po mestu in iskal štiri bele bedake, da jih lahko pelje in nekaj zasluži. Vsa čast, takšnega entuziazma pa že dolgo ne! Sicer pa bi nas našel še prej in

z večjim veseljem, če v družbi štirih ne bi bilo moškega. Edi nas v zelo polomljeni angleščini, bolj s kretnjami in zemljevidom prepričuje, zakaj je on naša najboljša izbira. Skeptični smo totalno, am-

pak čez par dni se izkaže, da nas ni napizdil. Njegova ponudba se glasi tako: krožna vožnja oz. road trip po Fogu in transfer z njegovim taksijem na in iz starega vulkanskega kraterja, ki je izhodišče za vzpon na vulkan. Nekako ga držimo za besedo, samo zbijemo mu ceno. Pa na koncu nam ni žal, prijazen fant naših let, ki očitno ima potencial postati še kaj več kot le taksist. Ampak izgleda je biti taksist donosno; kot kasneje izvemo, pa mora preživljati še mamo in brata. Pridemo sicer še do tega, z njim smo dejansko zadeli v polno!

Seveda najprej sledi najpopularnejša turistična točka z izjemo vulkana, naravno kopališče enih 20 kilometrov severno po zahodni obali. Ceste kljub tlakovanosti v odličnem stanju, prvič pa uvidimo neverjetno lepoto pokrajine, ki jo v sebi skriva vsak otok posebej. Pa naj slike govorijo za sebe! Sicer pa so skoraj vse ceste tlakovane,

asfalta in makadama je izjemno malo. Sem že omenil, da Edi vozi toyoto!? Kot 95% vseh ostalih. Sledi vožnja bolj po notranjosti otoka, kjer se skrivajo nasadi vsega mogočega, pokrajina pa se le še izboljšuje z vsakim dodanim kilometrom. Kljub minimalni komunikaciji pogovor nekako teče, Edi pa nas medtem pripelje že do vzhodne obale otoka, kjer se pravi pogledi komaj začnejo, čeprav prekriti z gosto meglo, stalnico na tej strani. Kraji kot so Patim, Achada Furna in Cova Figueira švignejo mimo kot bi mignil, v Mosteirosu, skrajnem severovzhodu otoka, od koder je Edi tudi doma, pa nas prav tja tudi zapelje. Še ena nerealna, očitno smo tako netipični obiskovalci otoka, da nas je peljal k svoji družini, nam razkazal mesto iz razgledne točke ter peljal čisto ob narodni park, ki ga obiščemo jutri. Ostanemo brez besed, vse kar nam preostane, je pokušina tradicionalne kave in slikanje fenomenalnih pogledov. Zdi se, da vsi poznajo vse, ob pogledu na popotnika pa se vsem, ki slučajno pri roki nimajo hupe, zobje pokažejo do ušes. Na tem „koncu sveta” še najbolj bizarna stvar celega potovanja, kitajska trgovina! Glasen smeh mi pobegne, ampak samo Kaja ve, za kaj gre. Je pa Fogo kar

malo podoben Islandiji, krožna cesta in vulkan v sredini. Nam celotnega kroga ne uspe dokončati, saj je najvišji prelaz v državi, ki je stičišče vzhodnega in zahodnega dela ceste, odrezan od sveta zaradi nekajdnevnihih neviht. Po isti poti nazaj, dovolj adrenalina in užitkov za danes, že jutri nas čaka še bolj razburljiva pot na streho Atlantika, prav tako v spremstvu Edija. Na koncu dneva smo si znova enotni, kakšna pokrajina bo šele jutri, če smo že danes komaj dovolj hitro obračali vrat. 7 ur vožnje po otoku je minilo prehitro, še dobro, da

ni zares konec.

DNEVNI BUDGET: 27,21 €

Čeprav je tudi tukaj možnost vožnje med kraji z aluguerji oz. mini-busi, je redka poseljenost povezana z redkimi povezavami. Zato je resnično najboljša izbira taksist za en dan in ogled otoka iz njihove perspektive. Kar je lahko najboljša odločitev v življenju. V spomin se nam je vtisnil predvsem severovzhod otoka, teh pogledov enostavno ni mogoče predstaviti z besedami. Tak dnevni izlet bo z nekaj naprežanja pri nižanju cene stal med 50 in 60 evri, kar je preračunano na osebo zanemarljiv strošek glede na izkušnjo.

DAN 13: sreda, 12.9. (São Filipe – Chã das Caldeiras)

Dočakamo tudi dan, ko končno pride na vrsto pot do vrhunca potovanja. Končno bomo od blizu zagledali mogočni, 2829 m visok vulkan Pico do Fogo, skoraj streho Atlantika in ponos Zelenortskih otokov (višje je v Atlantskem oceanu le 3719 metrov visok El Teide na Kanarskih otokih). Najprej nas sicer pričaka bogato obložena miza za zajtrk, ki ji sledi prihod Edija z njegovo toyoto. Plačamo

kar mimogrede in brez računa, obstoj katerega je bolj izjema kot pravilo. Potem pa, gorska cesta, nekaj popolnoma drugačnega od naših. Večinoma je cesta celo na novo asfaltirana, ampak šov ukrade dih jemajoča pokrajina, ki je v prvem planu praktično vsak dan. Torej, São Filipe, Achada Furna kot zadnja vas civilizacije in potem konec ceste. Zadnji izbruh vulkana, ne tako dolgo nazaj, leta 2014 je popolnoma uničil vso infrastrukturo v gromozanskem kraterju, posledici izbruha nekaj stoletij nazaj, ki je služilo kot domovanje

nekaj stotim prebivalcem. Nekoč večje število vasic s svojimi imeni, zdaj preprosto Chã das Caldeiras, kar je tudi ime te planjave oziroma kraterja. Lava je pogoltnila cesto, hiše, vinograde in še marsikaj, s svetlobno hitrostjo pa so pridne roke in inat domačinov znova naredile krater primeren za življenje. Čeprav so nas v dolini opozorili, da trenutna cesta, ki si tega naziva ne zasluži, ni primerna za vožnjo s taksijem, je Edijeva želja po dokazovanju vsem dvomljivcem pokazala fakiča. Spet bom slikam pustil prosto pot, enostavno ni besed, ki bi opisale to pokrajino iz lune. Zametki turizma se lepo kažejo, hiše, ki so ostale nedotaknjene kljub zalitju z lavo, predstavljajo novo priložnost za prenočišče. Medtem, ko se približujemo našemu apartmaju, je opaziti tudi nemalo vinogradov, ki premorejo najboljše vino Atlantika.

Po vseh birokratskih zadevah in prevzemu apartmaja ugotovimo, da smo se iz hotela v São Filipeju odjavili en dan prehitro, ker je bilo pričakovanje nekajdnevnega življenja v kraterju preveliko. Kljub zasoljeni ceni smo odločeni plačati za dodatno nočitev, pogled skozi okno je vreden več od vsega denarja. 3000 CVE bosta 2 osebi odšteli za preživeto noč sredi kraterja. Kot gostje pri lokalni družini smo priča neverjetni gostoljubnosti, ki ji kar ni konca. Kljub pomankanju vode, elektrike in osnovnih potrebščin, nas presenetijo z raznolikostjo njihove ponudbe, ki doseže vrhunec pri tipični večerji, sicer proti plačilu. Sem se pa pred tem odpravil na raziskovanje bližnje okolice, punce so pa malo zadremale. Nekaj slik mi uspe, nerealna pokrajina pa se v moj spomin vpija kot droga. Ponavljam se s frazo, da z besedami ne morem razložiti dejanskega stanja, ampak ne pretiravam.

In spet se vsi strinjamo, da je obisk vulkana doživetje, ki ga ne sme zamuditi niti en obiskovalec otoka. Tudi naš gostitelj se pridružuje našemu mnenju, da je Fogo najlepši otok (do zdaj) v arhipelagu. Preživel je zadnja dva izbruha, ki sta pomenila vedno znova začeto življenje iz ničesar. 1951, 1995 in 2014 so leta naravnih katastrof, ki

so za vedno zaznamovala otok. Ampak noben se ne pritožuje, iz vsega potegnejo pozitivno stvar in ti dajo kar malo misliti o tvojih prioritetah. Za popoln odklop je to super destinacija, približno tako, kot Theth v Albaniji. So pa znotraj kraterja samozadostni, kljub 1700 metrom nadmorske višine. Fige, granatna jabolka, vinska trta, kutine, paradižnik, poper in še kaj bi se našlo. In to kar med hišami, izgleda, da je lava res zelo rodovitna. Edina slaba stvar so višje cene kot v dolini, je pa razumljivo, glede na otežen dostop in reduciran transport dobrin. Za konec dneva, polnega izjemnih pogledov, se

odpravim še v bližnji market, kjer me otrok s prežvekovanjem svoje majice pričaka z vzklikom „Mama, turista!“. Mama končno pride, za 3 litre vode, kekse in štiri čokoladice pa ji odštejem reci in piši 11 €. Spat pa moramo hitro, ker bujenje sredi noči zaradi vzpona na vulkan zahteva dobro spočitost.

DNEVNI BUDGET: 54,41 €

Nič kaj drugega kot obvezen obisk kraterja Chã das Caldeiras, ni-

mam za dodati. Koliko je samo možnosti za nešteto različnih doživetij! Že samo sprehod po bližnji okolici razkrije neverjetne poglede na vulkan in zalite hiše, ki se zdijo kot iz znanstveno-fantastičnega filma. Par dni bo verjetno premalo, zato z vsakodnevnimi novimi izzivi in poskusinami poskušamo ujeti vsak delček tukajšnjega življenja. In enako bi moral storiti vsak!

DAN 14: četrtek, 13.9. (Chã das Caldeiras – Pico do Fogo)

Da greš v takšnem vremenu na vrh 2829 metrov visokega vulkana,

moraš imeti jajca! In jaz jih na srečo imam. Zaradi Kajine poškodbe kolena, je ona preventivno izpustila vzpon, Katarina in Žana pa sta se mi pridružili pri tem podvigu. Že dan prej smo se dogovorili za „malo zgodnejši” zajtrk ob pol petih zjutraj, da bi imeli dovolj časa splezati na vrh pred vročino. Ker temperatura ponoči ni nič kaj prijazna, se oblečemo do konca in še preko, na sebe navlečemo še nahrbtnike in štartamo. Prvi dve uri celo z naglavno svetilko.

Ravno toliko prezgodaj smo štartali, da smo zgrešili idealno pot, ki v temi pač ni dobro vidna. Saj smo se vzpenjali tik ob njej, vendar je teh 30 metrov razlike najbolj bolelo ob vzponu po mehkem vulkanskem pesku, ki, za razliko od prave poti, ni utrjen. Sama pot niti ni tako utrujajoča, kot je čakanje na slabše pripravljene puncice, ki srčno želita priti do vrha. Ko končno uspemo prebroditi tudi najbolj zajeban del vzpona, se krušenje skal in slabo vreme stopnjujeta, pa čeprav smo zdaj že na tisti pravi, utrjeni poti. Druge tukaj praktično ni več, globel na vsako stran in že je rep med nogami. Tista luškana kapica na vrhu vulkana od spodaj izgleda lepo, pa vendar je to slaba napoved, če se v njej dejansko znajdeš. In mi smo se. Močan veter, dež in megla. Medtem, ko čakam, da me dohitita, kujem načrt za

naprej. Pogovorimo se o opcijah, ker ni duha in ne sluha o koncu vzpona in s tem cilja, se v tistem katastrofalnem vremenu obrnemo. Kasneje izvem, da smo bili samo še približno 200 metrov od vrha. Ker nam pot navzdol po tej strani vulkana povzroča same preglavice, se odločimo pomoč poiskati pri, na srečo, mimo vzpenjajočih

se turistih, ki so se na pot odpravili celo z vodnikom (okrog 50 € vas bo stal najem vodnika za vzpon na vulkan). Punci sta izdelani že kar precej, pa vseeno lahko rečeta, da sta bili na 3/4 vulkana in s tem najvišje nad Atlantikom do zdaj. Tudi mene je mraz sicer že do-
dobra izdelal, pa se vseeno odločim nadaljevati do vrha. Naredil sem sicer kakšnih 500 metrov več in brez potrebe, ampak kljub krčem v mečih sem trdno odločen doseči zastavljen cilj. Kljubujem vremenu, prehitim tudi te tri turiste in stopim na vrh. Končno! 4 ure in 15

minut mi je vzel ta nenormalen vzpon, v lepem vremenu je potrebna vsaj ura in pol manj, s kondicijo podobno moji še pol ure manj. Ampak lahko rečem, da sem kljub težavam dosegel zastavljen cilj za to potovanje. Slike od zgoraj so sicer malo meglene, ampak vseeno sem ponosen na sebe, pričakujem pa tudi varen sestop Katarine in Žane, ker gori pač ni signala.

Z vonjem žvepla v zraku se odpravim na drugo stran kraterja, kjer je sestop lažji in bolj atraktiven. Ta neka „obvoznica“ ob kraterju je opremljena celo z jeklenicami, kar mi da neko sigurnost, da le spet nisem zalutal. Na drugi strani me končno pozdravi malo lepše

vreme, pogled „v dolino” na Chā pa razkrije dejanske razsežnosti zadnjega in predzadnjega izbruha. Podobne katastrofe si pri nas sploh ne znam predstavljati. Hipotetično, seveda. Nekaj težav mi predstavlja sestop prvih nekaj sto metrov, potem pa, kot videno na youtubeu, tek po pobočju, da izkusim to pristno izkušnjo, ki jo tako pridno vsi oponašajo. Vključno z mano, ne morem, da ne bi. Je pa to za tiste s kroničnimi težavami s koleni ali gležnji slaba odločitev, ker boste spet obležali. Da ne govorim o tem, kam vse ta pesek šprica, ko dvigujem svoje noge s petkiliškimi čevlji. Kljub teku pa je sestop trajal skoraj pol ure, vmes mi še zmanjka tal pod nogami, da bom ja cel v pesku.

Skoraj dokončal sem že današnjo avanturo, samo še pot čez nase vinske trte in granatnih jabolk me čaka. Pa še kakšna kutina se najde vmes. Takrat me tudi preseneti dež, ki se je izgleda prestavil iz vrha, ki je zdaj obsijan s soncem, nad mene, ki sem tisoč metrov nižje. Še slaba urca hoje po 4 leta stari strjeni lavi me loči od doma, zdaj mi je že vroče, čeprav sem moker in popolnoma izmučen. V pričakovanju velike dobrodošlice z nasmehom na obrazu in zadnji mi atomi moči prispem do doma, punce pa že kartajo in ne polagajo pozornosti na mene in moj dosežek. Obležim, še preden pridem

do tuša, da pa bo doza sladkorja, še kako potrebnega po napornem dnevu, zadovoljiva, moram še preplačati čokoladice v trgovini. Na srečo nam gostitelj spet pripravi neko domačo zadevščino, tokrat je to marmelada iz kutin, ki jo ravno kuhajo v sosednji stavbi. Ne preseže včerajšnje marmelade iz granatnih jabolk, čeprav mi več kot prija. Da bo dan popoln, manjka le še spanec, ki mi ga spominov polna glava ne da. Danes sem presegel samega sebe, izkušnje mi ne more vzeti več nobeden!

Dnevna doza adrenalina je šla skozi, pa čeprav z nekaj preprekami. Za pot, ki bi naj trajala med 5 in 6 ur, sem potreboval več kot 8 ur, že samo ta podatek pove veliko o razmerah, ki so nas pričakale. Najbolje je sicer na pot iti pred pol sedmo zjutraj, ker bo skupna dolžina po moji oceni med 12 in 15 kilometrov, za kar gre skoraj vsa dnevna svetloba. Punci sta, žal, obupali prehitro, jaz sem pa dovolj trmast, da sem s tem končno iztržil nekaj pozitivnega. Za pot definitivno priporočam dobro kondicijsko pripravo, dovolj topla oblačila (vreme se spreminja na 20 minut), dovolj vode in nekaj sladkega. Brez

heca, cukar rešuje življenja! Zraven še dodatek norosti in želje po dokazovanju sebi in drugim, da zmoreš. Zdaj mora priti na vrsto še Triglav, da ne bom v posmeh slovenstvu in imel kot najvišji vzpon zapisan vulkan sredi Atlantika.

DNEVNI BUDGET: 0 €

Ali je res potrebna še dodatna motivacija za obisk Zelenortskih otokov in vzpon na Pico do Fogo? Kljub mnogim besedam, ki sem jih uspel spraviti iz sebe, sem pravzaprav ostal brez njih. Kako sploh preseči nekaj takšnega, kot današnjo avanturo? Doživetje, ki vse ostale pospravi v žep, brez kančka dvoma na prvem mestu leta 2018. Torej? Greh bo, če obiščete Fogo in se ne povzpnete na vulkan.

DAN 15: petek, 14.9. (Chã das Caldeiras)

Z normalno uro bujenja, ki je ob 7 zjutraj, če hodiš spat skupaj s soncem okrog 8 zvečer, smo zakorakali v zadnji poln dan na „strehi Atlantika”. Želeli smo si narediti malo bolj sproščen dan, pa smo kar lepo prekoračili sproščenost. Ob robu starega kraterja, torej Chã, nas je pot vodila proti severovzhodu, do točke, kjer se najlepše vidi

obala. Pravzaprav je to edina „odprta” točka kraterja, saj je vsepovsod drugod zabarikadirana s skalami in še marsičem. Tukaj je celo ostala stara tlakovana cesta, ki je zadnji izbruh ni uničil, zato je navigacija malenkost lažja. Na poti nam tu in tam kakšen otrok ponudi domače dobrote, ena gospa se celo zažene za nami s tradicionalno kavo. Sicer pa brez gneče, mimoidoči so bolj izjema kot pravilo, čeprav se pot vleče 6 kilometrov v eno stran. Vmes nam monotonost, ki ji kljub teoretični točnosti ne moremo tako reči, presekajo novi

nasadi vsega mogočega in tudi poper, ki ga je zgoraj v izobilju. Naš cilj je prišel ravno pravi čas, ker že malo sopihamo. Iz druge strani, iz Mosteirosa, o katerem sem že pisal, je pot v nacionalni park speljana prav preko te najbolj severovzhodne točke, pot pa, glede na do sedaj videno, sploh ne izgleda slabo. Nam sicer razpoloženje malo poslabša megla, ki je, izgleda, glavni igralec Zelenortskih otokov, saj nam v pol ure, ki jih prebijemo na „razgledni točki“, ne da niti sekunde neoviranega pogleda na obalni pas in morje. Zelo dolg sprehod je torej ostal brez vrhunca, ampak mislim, da bomo marsikaj odnesli od te poti. Predvsem to, da kljub pripeki živo srebro ne preseže 20 stopinj, kar se občutno pozna v senci. Zavajanje s temperaturo pa je odlična popotnica za opekline, ki so zveste svojemu renomeju v visokogorju, kar s skoraj 2000 metri Chã definitivno je.

Na poti nazaj se malo bolje razgledamo po hišah, ki so ostale ali pa dobile porcijo lave. Kot sem že uvodoma zapisal, je sedaj celotno območje znano pod imenom Chã das Caldeiras, prej pa je življenje

cvetelo v treh bližnjih vasicah Bangaeira, Portela in Ilhéu de Losna. Mi smo uradno sicer na območju Portele, vendar tudi Cecilio, naš gostitelj, zatrdi, da sedaj vsi uporabljajo posplošen izraz Chã das Caldeiras, ker enostavno po čem drugem ni potrebe. Verjetno se bo stanje spremenilo čez nekaj let, saj smo ob prvem vstopu v krater že videli delovne stroje, ki so nakazali „renovacijo” infrastrukture. Koliko bolj je pristna izkušnja z le dvema urama elektrike na dan iz generatorja in komaj kaj toplo vodo, je za lažje življenje tistih, ki zgoraj še vztrajajo, osnovna infrastruktura, ki jo premore večina njihovih sodržavljanov, izjemnega pomena in, nenazadnje, pravica. Dan zaključimo s ponovnimi igrami remija in „ime, priimek, žival, rastlina”, ki nas popelje nazaj v otroška leta. Pred nami se znajde še ena domača zadeva naših gostiteljev, žele iz kutine. Iznajdljivost in uporaba do zadnjega atoma sestavin, sta fascinantni. Kot zadnjo večerjo nam privoščijo tradicionalno jed, piščanca v čebulni omaki s paradižniki. Ne sliši se posebno, ampak verjemite, bilo je! Če je jedla Katarina, boste vsi.

DNEVNI BUDGET: 0 €

Če ste tukaj vsaj 3 dni (vse ostalo je itak premalo), bo en dan časa vzel tudi ta „sprehod” do točke, kjer se „vidi” Mosteiros z okolico. 12 kilometrov skupne hoje po ravnem ne bi smelo predstavljati prevelikega zalogaja, zato je dobro doživeti vsaj delček te poti. Poleg tega je Kaja z uničenim kolenom brez težav opravila s celo stvarjo.

Priprava na pot pa kljub nezahtevnosti naj ne bo vzeta z levo roko (razen, če je kdo levičar, potem pač ne z desno).

DAN 16: sobota, 15.9. (Chã das Caldeiras – São Filipe – Praia)

Dogovor izpred nekaj dni z Edijem, da pride po nas, nas je puščal

v dvomih. Kako prepričljivo verjeti, da se bo prikazal, če nimamo njegove telefonske številke? Saj se verjetno poznajo vsi med seboj, pa vseeno. Nismo bili ziher, da se bo res prikazal. Ampak se je, skoraj točno ob dogovorjeni uri. Toyota še kar šiba! Malo smo bili skeptični tudi zaradi močnega vetra, ki nas je iz postelje vrgel že ob sončnem vzhodu, vseeno je naše prevozno sredstvo nazaj v Praio letalo. Zato smo tudi štartali kar precej pred letom, da slučajno ne pride vmes kaj nepričakovanega. Pri plačilu apartmaja dobimo spet marmelado in tokrat še rozine, da nas kar zasoljena cena vseeno ne zmoti preveč. Pot je identična kot nekaj dni nazaj, saj alternative ravno ni. Ker smo prehitri za letališče, ki se odpre komaj vsak dan ob enih popoldne, nas Edi zapelje še v gostilno, kjer se zbirajo taksiisti. Vsaka podobna gostilna ima v sebi nekaj posebnega, karkoli jedo domačini, moraš ti tudi. Mãe je nekoliko oddaljena od tržnice, sicer pa je to gostilna v centru, ki premore tudi plazmo in portugalsko nogometno ligo. Edi si naroči kravje srce s prilogo, edino jaz se opogumim in probam. Sicer brez okusa, ampak nekaj novega.

Naročimo pa cachupo, nacionalno jed Zelenortskih otokov, ki je v svoji osnovi obara z nasitno zelenjavo, mesom in ribo. Vse je not. Ne izgleda ravno privlačno, ampak dobro je kot sto mater! Vsi štirje si razdelimo eno porcijo, medtem ko Edi poje svoje, da končno pičimo na letališče.

Še zadnji trenutki na Fogu, ki pa so namenjeni smešnima check-inu in varnostnemu pregledu. Prvi poteka zelo starodavno, medtem ko je pregled razdeljen na odpiranje vsakega kosa prtljage posebej in skeniranju. Na srečo nismo dovolj sumljivi, da nam odprejo vse, neki Nemci nimajo take sreče. Poskrbeli so za zasebnost na 50 kvadratnih letališča, varnostni pregled se odvija za zaveso v kotu. Še v garderobi H&M je večja zasebnost. Ko mine tudi čakanje na let in potem 20 minut le-tega, nas v Praii znova pozdravi sopara s 30 stopinjami. Spet ti nepotrebni (a še kako potrebni) taksiji, mi pa nazaj v isti hostel, kot pred dnevi.

Opaziti je veliko prebivalcev Praie, ki zjutraj in zvečer skrbijo za svoje telo. Število rekreativcev je neverjetno, tudi fitnesi na prostem se kar množijo. Ker smo zdaj obiskali že dva otoka smo lahko videli, da so registracije na avtih bazirane na imenu otoka, zato je Santiago ST, Fogo FG in tako naprej. Kaj druga je totalni nesmisel, glede na velikosti vseh „mest“, z izjemo Praie in Mindela. Mi pa ne bi bili mi, če ne bi dneva spet zaključili z remijem.

DNEVNI BUDGET: 36,27 €

Gostilna ali restavracija Mãe v São Filipeju je vredna svojega denar-

ja, za nekaj malega se že dobro in dosti naješ. Cachupa je nuja, vse ostalo bonus. Coca colo prvič zamenja pepsi.

DAN 17: nedelja, 16.9. (Praia)

Prvi dan, ko res nismo delali nič! Večinoma preživet na Prainhi, kamor smo se vrnili polni energije. Katarina in Žana sta spoznali svoja bodoča moža. Punce so predrago jedle kar v beach baru, jaz pa kasneje v pekarni ceneje. Šparat je treba! Za popestritev dneva je poskrbel en model z opico na povodcu. V Evropi nesprejemljivo, tukaj atrakcija, ki ji jaz nisem posvečal pozornosti iz logičnih razlogov. Moram posebej poudariti partije remija ob koncu dneva?

DNEVNI BUDGET: 4,90 €

DAN 18: ponedeljek, 17.9. (Praia – Mindelo)

Praia je služila le kot vmesna postaja med Fogom in našo naslednjo destinacijo, otokom São Vicente. Zaradi najbolj svetovljanskega mesta v državi, Mindela, je eden turistično najrazvitejših otokov. Razmišljal sem celo o letu iz Mindela nazaj na Portugalsko in domov, saj bi s krožnim potovanjem (Lizbona – Praia - São Vicente – Lizbona) prišparali 2 dni. Pa smo se raje skupaj odločili za denarnicam prijaznejšo opcijo z vračanjem v Praio. Na letališču v Praii prvič na potovanju doživimo gnečo, saj bodo v roku dveh ur obdelali 8 letal. Toliko jih na slab dan ne vzleti ali prileti cel dan. Sicer pa se nam znanim TAP-u in Binterju pridruži še azorski BlueAir, ki leti do Bostona s postankom v Ponta Delgadi. Zanimivo je, da največ zelenortčanov živi ravno v Bostonu, celo več kot na samih Zelenortskih otokih. Nekako tako kot Cleveland in Slovenci. Let med Santiagom in São Vicentejem, kljub obljubljenim 55 minutam, ne traja več kot 40 minut.

Prvi stik je vedno najbolj pomemben in vpadljiv, tudi tokrat ni nič drugače. S preletom plaže São Pedro za pristanek na letališču

Cesárie Évora, je pozornost vzbujena takoj. Mimogrede, največja zvezda svetovnega kova se je prav tukaj tudi rodila, njena glasba pa še danes pritegne množice tako po svetu, kot doma. Pa da ne zapostavim še dveh zvezd svetovnega formata, ki ju poznam in sta iz Zelenortskih otokov; to sta Nani, ki brca žogo za portugalsko reprezentanco in Walter Edi Tavares, ki deli banane pri španskem Real Madridu. Letališče dokaj „zahodnoevropsko“, pridružimo se številnim nemškim turistom, ki jih čaka nekajdnevni oddih v mnogih hotelskih resortih, ki so na São Vicenteju že pogostejši.

Taksi do mesta znova klasičnih 1000 CVE, ampak tukaj se nismo pustili, že čez nekaj dni nam uspe izvrtati alternativo, ki je turistom skrita. Zato obožujem raziskovanje brez zunanjih vplivov in pranja

možganov, kaj je treba in kaj ne. Rezervacijo smo opravili komaj dan prej preko bookinga, čeprav smo želeli podobne zadeve urediti ob prihodu v vsako mesto. Zelo težavno, sploh, ker smo štirje. Če bi bil sam, bi tudi to šlo brez problema, couchsurfing style. Kljub rezervaciji hostla dobimo duplex, ki globoko v nas končno izzove občutek bogastva, ker za občutno nižjo ceno od hostla v Praii dobimo dejansko stanovanje. S popolnoma funkcionalno kuhinjo, ki bo prvič koristna, saj nam bližnja supermarket in tržnica ponujata vse. Mesto je manjše in bolj sproščeno od Praie, vse kar vidimo in doživimo, pa takoj primerjamo s prestolnico. Obstaja neka povezava z Mariborom in Ljubljano ... Ker smo na zelo dobri izhodiščni točki v mestu, nam je vsaka stvar blizu, še najdlje bomo hodili ravno do

bisera Mindela, plaže Laginha. Dober kilometer iz centra oddaljena plaža, sinonim za hedonizem v Mindelu, turkizno morje in čista peščena plaža prisilita v uživanje. Občutek varnosti dajeta urejenost okolice in prisotnost velikega števila belcev, ki je včasih lahko prav zavajajoče. Mi se do zdaj še nismo počutili ogrožene, prav nasprotno. Ker štirje belci na kupu vzbudimo precejšnjo pozornost, nas obišče še turistični vodič, ki nam poskuša prodati kakšen dnevni izlet po São Vicenteju ali sosednjem Santo Antão, ki se nemalokrat omenjata skupaj. Malo barantanja, pridemo pa nikamor. Smo dovolj razgledani, da želimo vse izkušnje doživeti sami in brez večje pomoči turističnih delavcev, čeprav nam je Laginho priporočila ravno receptorka. Zadnjo možnost si poskuša ustvariti z omembo Zlatka Zahovića, ki mu je bojda najboljši igralec v zgodovini. Vsaj potrudil se je, ni pa mu všeč njegova epizoda pri Benfici, ker je kot navijač Porta ne mara. Končno si pa lahko skuham in pojem testenine! Po 18 dneh na poti, sem brez njih zdržal neverjetno dolgo; tudi punce, čeprav 8 dni manj.

DNEVNI BUDGET: 54,41 €

Ob pogledu iz mindelske „rive” proti jugozahodu se razkrije po-

doba vodoravno postavljenega obraza, ki ji domačini pravijo Monte Cara. Brez omembe kakšnega od domačinov tega ne opazimo, je pa stvar zelo prepričljiva in dejansko izgleda kot obraz. Da ne pozabim omeniti še Laginhe, ki je s svojo turkizno vodo daleč najlepša plaža, na kateri smo se imeli priložnost kopati. Za zdaj! Stay tuned!

DAN 19: torek, 18.9. (Mindelo)

Kot smo se približno dogovorili že včeraj, je bilo današnje jutro namenjeno obisku ribje tržnice in photoshootinga na Laginhi. Verjetno si predstavljate, katera oseba kam paše. Kljub temu pa smo se zbudili najkasneje do zdaj, še vedno pa dovolj zgodaj, da mi je uspelo na tržnico priti še pravi čas. Punce so si medtem delale frizure in pripravljale telo za kasnejše slikanje. Lonely Planet pravi, da se ribja tržnica odpre že ob 7 uri zjutraj, iz prve roke lahko potrdim, da je ta podatek napačen. Že jaz, ki sem tja prišel malo pred pol osmo, sem dobil občutek, da ni še niti najmanjše gneče, ki bi jo na takšnem prostoru pričakoval. Komaj malo pred osmo se začnejo gnesti branjevci, ribiči, varnostniki in zgolj opazovalci, med katerimi sem tudi jaz. Kot, spet, edini belec, mi je malo neprijetno, predvsem zaradi dejstva, da hočem dogajanje poslikati tudi s fotoaparatom. Presenetljivo s tem nisem imel težav, sem pa v pol ure uspel slikati in doživeti toliko, da se mi ob odprtju tržnice malo pred deveto, sploh ni več dalo drugega, kot sprehajati med vonjavami iz morskih globin. Z gotovostjo lahko rečem, da je večji užitek in atrakcija ogled trgovanja na pomolu za tržnico, kjer se dogaja vse. Sklepanje poslov,

odrivanje, preklinjanje, pretepi, ... Ni, da ni. Ob vsakem novem prihodu ribiškega čolna se gneča potroji, portoroški pomoli takšnega števila ljudi ne bi zdržali. Niti niso. Ko mi uspe v objektiv ujeti nekaj fascinantnih posnetkov, do mene pristopi tudi marsikateri domačin, ki ga več kot očitno zanimam. Zapletem se v več pogovorov, prijaznost je tukaj še bolj pristna kot v Praii. Spoznam recimo tudi

mlajšega fanta, ki si kruh služi s prodajo rib na ulici. Izvem, da je najpogostejša riba kafana (mogoče cafana?). Na koncu je željo po pogovoru z mano izrazil tudi varnostnik. Meni pa se izteka čas na tržnici, ker so punce že na poti do Laginhe, do koder morajo mimo mene. Videl sem nekaj nepozabnim prizorov, precej sem jih ujel s fotoaparatom. „The place to be” v Mindelu, torej.

Ker sem bil tudi v Lizboni, lahko povlečem vzporednico s „fake” trdnjavo Belém, ki se drži ribje tržnice. Preko ceste je zanimiva alternativna četrt, ki jo obiščemo zvečer. Ker punc še kar ni, se odločim še za obisk starega mestnega jedra, kjer me privlači predvsem ta barvitost stavb in karibski občutek. Med drugim stopim še v mestno tržnico, ki pa je očem skrita v neki stavbi in ni omembe

vredna. Raje se fokusiram na arhitekturo, ki mi postaja vedno bolj všeč. Zahodnoafriška, kot že mnogokje do zdaj. Ko se po napornem in vsega polnem jutru končno uležem na Laginhi, se mi pridružijo še punce, ki so pripravljene na slikanje na tisoč in en način. Privatna modna revija za vse obiskovalce plaže, zato kasnejše neodobravanja Katarine in Žane, kako ju vsi gledajo, ni na mestu. Tako sta si pač naredili, ne? Je pa kopanje v morju veliko zanimivejše, zato se mu prepustim. Zraven Laginhe je sicer пристanišče, ki pa dejansko ne vpliva na ambient in čistočo, ki je na zavidljivem nivoju celo za kakšno jadransko plažo. Beach bar je veliko bolj urejen, kot tisti na Prainhi, pa so cene vseeno bolj prijazne našim žepom. Sonce si malo privošči moj hrbet, kar dolgo me ni speklo, glede na to, da se sploh ne mažem. Ampak, ko kupim neke ocvrte ribje žepke, je spet vse lažje. Niti 20 centov ni bil en, sem pa tri od štirih pojedel sam, ker puncam ni bilo všeč. Eden je šel plažnemu varnostniku oziroma kužku.

Ko se popoldan preliva v večer, obiščemo še prej omenjeno umetniško četrt, ki spominja na Metelkovo. Skulpture, grafiti in nasploh kaos, dajo jasno vedeti, da smo na teritoriju umetnikov. Nemalo jih ima tukaj tudi svoje ateljeje, z enim se celo zapletemo v pogovor in

kupimo nekaj spominkov. Za spominke več ne vem, kje so, sigurno jih je ukradla Katarina. Umetnik, s katerim smo se pogovarjali, po-
toži o slabi turistični infrastrukturi, saj je poročen z Nemko, ki vodi
turiste sem že več let. Sam govori kreolsko, portugalsko, angleško
in francosko, uči se celo nemško. Vse za dober biznis. Opazimo še
neverjetno čistočo Mindela proti Praii, kljub temu, da ne najdemo
nobenega koša za smeti. Za konec odličnega dneva prija še koktejl
na strehi našega hostla, ki ponuja lep razgled nad mestom in bližnjo
rafinerijo.

Dnevni budget: 2 €

Nedvomno se med najboljšimi doživetji potovanja znajde Mercado
de Peixe oziroma ribja tržnica v Mindelu, ki s svojo posebnostjo
prepriča tudi skeptične obiskovalce. Katerakoli tržnica je vedno do-
ber recept za spoznavanje druge države in ljudi, tukaj ni nič druga-
če. Kaos, ki nekako vseeno deluje, pa je tukaj našel svoj dom. Obisk
tržnice naj ne bo prepozen, saj se največ zanimivega zgodi med 7:30
in 9:30 zjutraj.

DAN 20: sreda, 19.9. (Mindelo – São Pedro – Mindelo)

Po dolgotrajnem razmisleku, smo kjerkoli na Zelenortskih otokih želeli najti mesto, ki omogoča stik z želvami. Otoki, ki smo jih obiskali, za to ravno niso najprimernejši, vseeno pa obstaja nekaj točk, ki so popularne pri teh ogroženih živalih. Ena od teh točk je plaža São Pedro, ki sem jo omenil že ob pristanku v Mindelu, saj smo jo takrat preleteli. Ni pa bila ta plaža v našem prvotnem planu za današnji dan. Dogovorili smo se, da obiščemo najpopularnejši plaži na otoku, Calhau in Baia das Gatas. Na slednji je tudi festival elektronske glasbe, ki smo ga zgrešili za dober mesec. Pa vendar, kljub dogovoru, plan pade v vodo in tako ostanemo v Mindelu. Včeraj me je sonce precej nabliskalo, zato mi direktni žarki povzročajo nemalo težav. Ko prebrodimo vse pogovore o naslednji potezi, se torej odločimo za São Pedro, ki kot majhna ribiška vasica kljubuje atlantskim vplivom na jugozahodu São Vicenteja. Po zagotovilo vodiča iz Laginhe, je tukaj tudi kar precej želv, zato z veliko mero entuziazma krenemo dogodivščinam naproti. Takrat tudi ugotovimo, da mini-

bus (aluguer, kot ga imenujejo domačini, je ista stvar kot v Gruziji marshrutka), ki redno vozi med Mindelom in São Pedrom, ustavlja tudi na cesti, ki pelje mimo letališča. In to za manj denarja, kot je taksi. Tega si ne bi bilo slabo zapomniti, zato priložnost zajamemo z veliko žlico in kasneje profitiramo. No, ko se v nabitem aluguerju končno približamo do São Pedra, nas najprej pozdravi močan veter in znak, ki prepoveduje kopanje na tej, sicer lepi, plaži. Tokovi so izgleda premočni. Po samostojnem sprehodu po plaži sicer na želve ne naletimo, srečamo pa prav tega vodiča, ki s toyotinim landcruiserjem okrog vozi dva turista. Nakaže nam, da so želvjja gnezda na drugi strani plaže, mi pa kljub zagotovitlu „strokovnjaka“, omenjenih gnezd ne najdemo. Videli smo nekaj poti iz gnezda v morje podobnega, vendar kot laiki smo se sprijaznili, da želv pač nismo videli. Zna pa biti, da smo gnezda dejansko videli, pa tega ne vemo.

Ko ujamemo, tokrat prazen, aluguer nazaj proti mestu, se mi dozdeva, da São Vicente zelo liči na Pag. Vsaj ta del med paškim mostom in mestom Pag. Opaziti je tudi zelo nizko stopnjo brezposelnosti, zdi se, da prav vsak počne nekaj s točno določenim namenom, vsi

imajo na obrazu nasmeh, pa najsibo to čistilka, smetar, voznik ali pa natararica. Ni nekega zaničevanja, imeti službo je privilegij in tega se dobro zavedajo. Ponos vseh kar vre, izraza izpod časti praktično ne poznajo. Vsako delo je pomembno, kar se konec koncev lahko prepričamo tudi sami, ko malo pomislimo nazaj, kako je potekal naš dan. Prvo neprijazno izkušnjo s katerimkoli zaposlenim, smo imeli pa ravno v Mindelu ob nakupu kart za trajekt proti Santo Antão. 800 CVE na osebo bo za enosmerno plovbo odštel posameznik, mogoče s kančkom prezira od prodajalke za šalterjem. Jutri torej odplujemo zadnjemu otoku naproti, zjutraj dva in popoldne dva trajekta, pa so edine povezave Santo Antãoa z zunanjim svetom. Razen, če ne nažigate kakšnega ribiča, da vas zapelje preko kanala. Bi pa o tem dobro premislil, glede na razmere na morju in stanje ribiških čolnov. Več o tem jutri, je pa nakup kart za trajekt skoraj nemogoče zajebati, ker so reklame za prodajo kart vidne že precej pred vstopom v marino, ki leži na poti do Laginhe. Blizu najdemo tudi italijansko „fusion“ restavracijo Mamma Mia, kjer se okrepčamo s hrano, pijačo in wifijem. Do poznega popoldneva lenarimo, ker mi punc še vedno ni uspelo prepričati za pot do prej omenjenih popularnih plaž. Za dnevno dozo namakanja je tukaj spet obisk Laginhe, ki je zvečer še lepša, čistejša in bolj prazna. S tem v mislih nam ni jasno, kako je lahko toliko negativnih pripomb na sprehod po Mindelu, ko pade mrak. Če ne iščeš, ne boš dobil, preprosto. Za nasvete o varnosti je najbolje povprašati domačine, ker Ministrstvo za zunanje zadeve včasih pretirava ali pa vseka mimo. Spet.

DNEVNI BUDGET: 17,14 €

São Pedro, kljub temu, da ni postregel s kopanjem ali ogledom želv, je preprosto treba videti v živo. Prazna plaža, pomirjajoči valovi in mir pred svetom. Kot ribiška vasica lahko ponudi ravno ta obmorski čar, ki še ni izgubil pristnosti, kljub vedno večji prisotnosti turizma.

DAN 21: četrtek, 20.9. (Mindelo – Porto Novo – Paul)

Za najdaljši oddih na katerem izmed obiskanih otokov, smo si izbrali Santo Antão. Niti najmanj slučajno, saj je sloves najbolj zelenega otoka Zelenortskih otokov daleč spredaj. Kot najzahodnejši otok v državi je najbolj izpostavljen vplivu Atlantskega oceana, zato namočenost ni presenetljiva. Zanimivo, da je Santo Antão tudi edini v celotnem arhipelagu, ki premore tekočo vodo skozi celo leto. Med „deževno dobo“ se napolnijo kakšni kanali tudi na drugih otokih, posebej na Fogu, Bravi, São Nicolau in Santiagu. Kot drugi največji otok na Zelenortskih otokih, za Santiagom, bi pričakovali tudi proporcionalno razvitost in prebivalstvo. Ne! Santo Antão je zgodba zase, popolnoma drugačen od vseh ostalih otokov. Pokrajina, ki premore vse, od Atlantika, pa mimo kraterjev in strmih pobočij, do najlepših dolin na svetu. Nekaj neverjetnega, pa še na otok sploh stopili nismo! Tudi 5 dni, ki smo jih tukaj preživeli, je bilo premalo. Sploh, če bi želeli obiskati vse izjemne točke, ki jih Santo Antão ponuja. Tako se zahodnega dela sploh dotaknili nismo, zaradi oteženega dostopa smo bili primorani raziskati le vzhod. Ta je sicer mnogo bolj „turističen“, če je to sploh prava beseda. Vsaka minuta na Santo Antão je bila nekaj posebnega, še zdaj se ne moremo nehati čuditi tem prekrasnim pogledom in dihati jemajoči pokrajini.

Jutranji trajekt ob 8 pričakamo z mešanimi občutki. Ta se hitro razblini ob pogledu na mogočen otok, ki leži 55 minut vožnje vstran. Med plovbo od blizu spoznamo tudi „Zelenortski Alcatraz“, ki je kljub izjemni brutalnosti, dejansko služil kot zapor vsaj nekaj desetletij. Je pa to ena gromozanska skala, ki je ostala sredi kanala in jo zdaj ubijajo vremenski vplivi. Preden se naša plovba konča v barvitem pristaniškem mestu, ki je tudi prestolnica Santo Antãa, Porto Novo, opazimo še leteče ribe, ki sem jih sam poznal le iz igrice mojega otroštva, Moje prvo čudovito raziskovanje sveta. No, nekaj pa le lahko odključkam. Kot muhe na drek, se na potnike lepijo taksisti in vozniki aluguerjev, ki svoje veselje doživljajo ob prihodu redkih trajektov, saj letališča ni. Cene so že bolj realne, sploh na otežen dostop katerega koli kraja na otoku. Do Paula oziroma kraja Vila das Pombas bomo tako odšteli samo 300 CVE na osebo z malo pregovarjanja. Tam je naša baza za naslednjih pet dni, od koder so izhodišča za vzhodni del otoka ugodna. Že sama cesta, ki Porto Novo povezuje s Paulom, je nekaj posebnega. V odličnem stanju,

skozi neverjetno pokrajino, nas popelje do vzhodne obale in naprej. Porto Novo je sicer s krožno cesto povezan z Ribeiro Grande na severovzhodu, vzhodni, obalni del je veliko hitrejši, kot tisti, ki preči gorovje v notranjosti. Paul je pravzaprav dolina, ki jo sestavlja več vasic, center je Vila das Pombas, kjer smo tudi nastanjeni. Pa vendar se za celotno območje uporablja samo ime Paul, pa vsi vedo, za kaj gre. Okolice, kot smo jo imeli v tem apartmaju, ne morem opisati z besedami, enostavno je nezemeljsko. Bom spet dovolil slikam, da povedo, kar jaz ne morem, pa še vedno to ne bo niti približno dovolj. Fogo počasi postaja druga izbira za obisk na Zelenortskih otokih, pa smo tukaj šele par minut!

Dolina Paul velja za najlepšo dolino na otoku in v državi in ni težko razumeti, zakaj. V naslednjih petih dneh bomo imeli dovolj časa, da jo spoznamo in da vam jo predstavim. Z voznikom aluguerja se dogovorimo o pet dni oddaljenemu prevozu nazaj v pristanišče, zdaj lahko domačinom že popolnoma zaupamo. V slabo založenih

trgovinah vseeno najdemo vsak svoje zadovoljstvo. Med drugim nas pozdravi najboljši prijatelj naslednjih nekaj dni, mucek Vili, ki se bo od nas najedel za naprej in nazaj. Pa še nekaj, na veliki večini otokov poznajo vetrne elektrarne, še na najbolj odročnih predelih. Izgleda, da so ptiči samo v Sloveniji ...

Na veselje vseh, še posebej mene, smo dočakali tudi prvo pico na potovanju. Jaz sem čakal neverjetnih 22 dni, plus dneve doma, ko nisem poskusil te italijanske specialitete. Kakorkoli že, nasproti našega apartmaja, ki je bil spet predstavljen kot hostel, Aldeia Jerome, živi nek Italijan srednjih let, ki ima svojo restavracijo. In, ko mislim restavracijo, mislim s plachtami pokrito krušno peč med štirimi zidovi. Prostor si najdemo na „terasi“ pod komaj gorečo žarnico, z mojimi skoraj 190 centimetri pa ob majhni mizici komaj sedim, pa še visečim mrežam se moram umikati. Prava avantura za eno bogo pico! Seveda iz samih lokalnih zadev, pa je bila vseeno dokaj okusna. Tako da domotožja več ni bilo, „domača“ hrana nas prvič nasiti psihično. Za konec dneva se povzpnejo še na najvišjo točko mesta, kjer se pogled razprostira tako nad Atlantski ocean, kot nad dolino Paul (poudarek na u). Še kar ne moremo verjeti svojim očem, tudi specifična svetloba večera doda dodatno dimenzijo k dožemanju teh čudes sredi oceana.

DNEVNI BUDGET: 8,16 €

Sama Vila das Pombas ni nič posebnega, le dobro izhodišče za obisk celotne doline, ki ji konkreten zapis posvetim malo kasneje. Za rajcanje pred samim vstopom v srce doline, poskrbijo neverjetni pogledi iz razgledne ploščadi, kamor nas je pot vodila po kančku Italije v restavraciji Tio Lilo. Tako da, če se zalušta dobra pica daleč od doma, veste, kje je pravi naslov. Med vrhunce dneva lahko štejem tudi cesto med pristaniščem in Paulom, ki si zasluži vsak kilometer lepote, ki jo obdaja.

DAN 22: petek, 21.9. (Paul – Ribeira Grande – Ponta do Sol – Fontainhas)

Polni entuziazma še od včerajšnjega dne in spektakularnih pogledov na svet, smo se danes odločili obiskati vasico Fontainhas, ki je prav tako spadala med najbolj zaželeno točko obiska. Da je pot do vasice, ki je, bodimo iskreni, skoraj odrezana od sveta, uspešna, je potrebno ujeti aluguer iz Paula do Ribeira Grande in takoj tudi naslednjega iz Ribeira Grande do Ponta do Sol. Dobesedno konec sveta je na Ponta do Sol, kar razkrije tudi ime. Celotna pot s prestopanjem vred ne bi smela biti daljša kot 35 minut in dražja od 150 CVE na osebo. Sicer sta oba omenjena kraja brez večjih posebnosti, razen njune lege, ki ju naredi odlični izhodišči za pohodništvo. Smo pa v Ponta do Sol odkrili najkrajšo (zapuščeno) letališko stezo do zdaj, ki je služila ne vem že čemu, leži pa na polotoku, ki štrli v vetrovni Atlantik. Popolnoma neuporabno, če vprašaš mene. Iz najsevernejšega mesta na Zelenortskih otokih, kar Ponta do Sol je, je vasica Fontainhas oddaljena slabo uro hoje po fantastični poti. Ta pot je

sicer zelo dobro skrita, saj razen domačinov ni junakov, ki bi vedeli za pravo smer. Malo po hribu navzgor, pa mimo pokopališča in na blef smo uspeli izvohati pravo pot. Cesta, ki ji lahko tako rečemo zgolj zaradi minimalnega števila dnevnih aluguerjev do vasice, kjer se tudi konča, je vpeta in izklesana med ocean in gore. To je edina pot, ki vas lahko pripelje do vasice. Obstaja sicer še pohodniška trasa proti jugozahodu, ampak ta predvideva 4 ure težavne hoje do prve vasice, Cruzinhe. Kljub neštetim postankom za slikanje okolice, nam do vasice uspe priti v zgolj eni uri, na poti smo srečali dva para pohodnikov in dve vozili. Dih jemajoča pokrajina je, kot kaže, glavna igralka Santo Antãa, saj ni točke na otoku, ki je pogled obiskovalca ne želi ujeti. Kljub temu pa pokrajina še kar postaja lepša in lepša, nadgrajevanje se zgodi za vsakim novim ovinkom. In ko končno v daljavi zagledamo Fontainhas, se odpre izjemen pogled na celotno skrito dolino, plažo, ki si je priborila prostor med strmimi klifi, plantaže, vršace v ozadju in samo vasico. Ta posebna svetloba, ki sem jo že omenil, je resnično dodana vrednost vsaki

sliki; zdaj razumemo, kako so lahko, tudi brez photoshopa, slike tako perfektne.

Fontainhas premore več, kot bi si kdo mislil. Gostilna, par kafičev, trgovina in celo osnovna šola. Vedno več domačinov daje v najem tudi odvečne sobe, da zaslužijo kaj še s prenočitvami pohodnikov. S pogledom navzdol, se oči napojijo z umerjenimi zelenimi terasami, ki jih mrgoli. Manko vode na ostalih otokih tukaj zveni smešno. Se pa spet počutim, kot da opravljam delo Lonely Planeta. Sedi, 1! Ima me, da bi kar spisal nov vodnik in ga, prevedenega v angleščino, mastno prodajal. Potem pa pač obiščem še preostale otoke. Upam samo, da tudi stvari, ki so napisane v vodnikih, niso prepisane iz interneta. Me pa niti ne čudi, ker je 90% podatkov napačnih ali neobstoječih. Po raziskovanju vasice z okolico, nas čaka še pot nazaj, ki je tokrat občutno krajša, brez silnih fotografskih postankov. V nabito polnem aluguerju se prebijamo proti Ribeiri Grande, kjer s kratkim postankom uspemo poslikati še znameniti grafit Cesárie

Évore. Ko že končamo, nas en star gospod prepričuje, da je za slikanje potrebno plačati. Malo morgen, gospod! Mogoče, če bi izustil kakšno besedo v angleščini ali pa celo slovenščini. Če se narediš „Francoza“, kljub temu, da ne znaš francosko, prideš kdaj pa kdaj skozi tudi brez težav in plačila. Ob omembi Francozov se spomnim na prednosti, ki jih francosko govoreči popotniki lahko izkoristijo na Zelenortskih otokih. Namreč, velika večina starejših ljudi bo znala vsaj malo francoščine, verjetno ima to kaj veze z zgodovino in mešanjem narodov. Najbolj zaželeni so pa najverjetneje Portugalci, saj jim jezik ne predstavlja ovire. Kot nam bo prišlo v navado v naslednjih dneh, dan zaključimo z odprtimi usti ob pogledu iz terase proti dolini Paul.

DNEVNI BUDGET: 68,24 €

Pot med Ponto do Sol in Fontainhasom uvrstim tudi na končni seznam najboljših in najnujnejših doživetij na Zelenortskih otokih. Že sama hoja je dovolj za kaj takšnega, če pa dodam zraven še neverjetno pokrajino, pa se približa tudi vrhuncu potovanja. Brez pomislekov je na to pot potrebno krenit peš, ker bo čakanje na aluguer osebo postaralo za par let.

DAN 23: sobota, 22.9. (Paul)

Današnji dan je, bolj kot ne, služil za pisanje vtisov o turistični ponudbi, infrastrukturi in nasploh delovanju turističnega gospodarstva na Zelenortskih otokih. Opažanja in nasvete bom delil na koncu, s pikrim dodatkom vsega, kar Lonely Planet in Tripadvisor zamolčita.

Da pa nismo ostali zamrznjeni v času in prostoru, nas je pot vodila še proti sredini doline Paul. Približno uro hoje v notranjost smo si privoščili, da smo iz prve roke doživeli bogato življenje ob vlažnem podnebjju. Rodovitnosti dolini ne gre očitati, saj je praktično vse sadje in zelenjava, ki je na Zelenortskih otokih na voljo, na voljo tudi tu. Malo si ogledamo tudi teren za planiran treking jutri (na koncu pojutrišnjem), ko bo pot speljana tudi skozi že zdaj obiskan del Paula. Cene proti notranjosti doline padajo, zato je izkušnja še toliko bolj pristno vaška.

Kot zanimivost lahko izpostavim tudi to, da so Zelenortski otoki odlično situirani na poti med Južno Ameriko in Evropo, kar služi kot postojanka za tihotapce drog. Med njimi se je v začetku leta 2018 znašel tudi en Slovenec, ki je želel s svojo jadrnico iz Brazilije pripeljati kokain. Ujeli so ga prav tukaj. Kljub temu pa je popularna mešanica kokaina in trave, ki je baje „nekaj posebnega”. Te že.

DNEVNI BUDGET: 3,08 €

DAN 24: nedelja, 23.9. (Paul)

V planu smo torej danes imeli turo od Cova kraterja, visoko nad Paulom, kamor bi morali znova prestopati v Ribeiri Grande in upati na aluguer po gorski cesti, do našega apartmaja, kjer je tudi konec same doline. Ker pa je nedelja tudi tukaj dejansko dela prost dan, so

tudi, že tako redki aluguerji, še bolj redki. Kaja je spet imela neke zdravstvene težave, zato smo želeli na pot le jaz, Katarina in Žana. Pa smo po pogovoru z voznikom uvideli, da ne bo sreče, zato smo po obisku trgovine zavili proti domu in Kajo presenetili pri delanju ničesar. Pri enakem opraviilu smo se ji pridružili tudi sami, zato bom današnji dan uporabil za razširjanje obzorja s sedmimi čudesi Zelenortskih otokov.

Kot planet Zemlja, imajo tudi Zelenortski otoki svojih 7 naravnih čudes. Zdaj že veste, da nismo obiskali vseh otokov, zato je nesmiselno pričakovati, da smo videli tudi vseh sedem čudes. Pa gremo lepo po vrsti s tistima dvema, ki smo ju uspeli. Na prvem mestu se znajde Pico do Fogo, vulkan, o katerem sem napisal že ogromno, zato posebne predstavitve ne potrebuje. Kot dodatek lahko omenim narodni park Fogo, del katerega je, seveda, tudi vulkan. Na drugo mesto zaradi pogleda na njo postavim Monte Caro, obraz, ki „gleda” v nebo. In to sta tudi edini dve čudesi, ki smo jih doživeli od blizu.

Ostala se nahajajo na neobiskanih otokih; dve na Salu (plaža Santa Maria in soline Pedra de Lume), dve na São Nicolau (narodni park Monte Gordo in klifi Carbeirinho) in še na Boa Visti (puščava Viana). Kljub temu, da jih pet nismo obiskali, lahko rečemo, da bi si vsaj še kakšna točka na Santo Antão zaslužila mesto na seznamu.

DNEVNI BUDGET: 9,88 €

Po dolgem dnevu medsebojnega druženja, je na vrsti tudi pokušina marakujinega žganja, ki sta ga priporočili Katarina in Žana, saj svoj research naredita temeljito. In priporočam ga tudi jaz, saj je močan, okusa poln in piten. Kombinacija marakuje in groguea (tradicionalnega žganja) je vredna vsaj kakšnega kozarčka več, kot običajno. Izvira pa prav iz doline Paul, zato je greh ne poskusiti.

DAN 25: ponedeljek, 24.9. (Paul – Ribeira Grande – Cova Caldeira – Paul)

Počasi nam že zmanjkuje časa za silne izlete, ki smo jih planirali v bližnji preteklosti. Ko končno zakorakamo v nov teden, s tem pride tudi večja frekvenca voženj aluguerjev, ki nas zdaj lahko dostavijo vse do zelene točke sredi vrhov. Kljub redki liniji čez gorsko cesto, uspemo po nekaj čakanja na primerno zapolnjen minibus, ki nas, med drugim, pelje tudi mimo znamenite ožine na cesti pri vasici Corda, končno štartati. Na osebo smo iz Paula do Cove plačali 500 CVE. Sicer je vožnja po dobro utrjeni cesti polna spektakularnih pogledov, ki pa še niti ne načnejo izjemnega dneva. Po približno uri vožnje nas voznik že odloži, odlično izhodišče za sestop iz Cova kraterja do Paula, je vasica Água das Caldeiras. Od tod je možen sestop proti Cruzinhi, Ribeiri Grande, Porto Novu in Paulu. Mi se odločimo za prvotni plan in uberemo pot skozi krater. Rodovitna prst v kraterju je pripomogla k veliki kmetijski samozadostnosti okoliških vasic, ki si le s tem in s turizmom služijo denar. Nenava-

dna uporaba notranjosti kraterja, nam da povod za nekaj izjemnih slik, ki jih po kratkem pogovoru z domačini, nadgradimo s še boljšimi, ko se iz Cova kraterja končno odpre nebo nad dolino Paul.

Spektakularno! Pomirjujoče in dih jemajoče v istem trenutku. Mislim, da smo pol ure samo stali na mestu in se čudili razgledu čez dolino. Spet sami presežniki in ne jaz, ne punce, se ne moremo načuditi, kaj vse ponujajo Zelenortski otoki. Je to resnično življenje? Kljub jutranji oblačnosti smo dali vetru dovolj časa, da razpiha meglico. Smo pa, kljub višini, opravili samo 20-minutni vzpon iz dna kraterja do prelaza in vijugaste poti, ki vodi, v našem primeru, navzdol. Ob sestopu tudi srečamo edini popotnici, ki pa sta si izbrali težjo pot, navzgor. Pričakovali smo mnogo težjo pot, kot smo jo dočakali, uporaba aplikacije Komoot namesto Google maps pa se je izkazala za pametno, saj edina najde vrisano pot. Sicer mi je po eni uri nehala spremljati naš napredek, ampak OK. Oči že bolijo od lepote, ki kar sije iz vseh strani. Ko se spustimo dovolj nizko, nas pričakajo tudi goste terase s sladkornim trsom, papajami in še mar-

sičem. Vsega si v tej naglici niti ne zapomnim. Zaradi prenehanja delovanja Komoota, sem ostal brez natančnega podatka o dolžini ture, lahko pa ocenim na približno 15 kilometrov. Tudi Kajino kolenjo je zdržalo, kar ni presenetljivo, glede na urejenost poti (in kasneje že ceste). Zato je mogoče varneje obuti celo teniske kot pohodne čevlje, ki samo delajo gnečo in vlečejo dol. Strma in vijugasta pot, ki sem jo prej omenil, je fascinantna s pogledom od zgoraj in še bolj fascinantna, ko se v treh kilometrih spustiš za kar kilometer. Pot do nadmorske višine 0, ki je ob koncu današnje poti, pride čez približno dve uri. Slabih 5 ur bo vzel podoben podvig, če bo hoja vsaj malo popestrjena z ustavljanjem in občudovanjem bujnega rastlinja vsepovprek. Ko se končno bližamo apartmaju, nas preveje otroško veselje ob dokončanju zastavljenega cilja. 1200 metrov sestopa je minilo kot bi trenil!

DNEVNI BUDGET: 4,53 €

Nič nimam za dodati zgornjemu zapisu, cel dan smatram kot vrhunec dneva. Doživeli smo perfekten zaključek bivanja v Paulu, pa še bi ponovili!

DAN 26: torek, 25.9. (Paul – Porto Novo – São Vicente, Mindelo – Santiago, Praia)

Že pred petimi dnevi smo se z voznikom aluguerja zmenili, da nas danes, ko zapustimo Paul, pobere in odpelje do pristanišča v Porto Novo. Ker je tukaj v navadi zelo počasno življenje, mi veliko preglastic, zraven njihove katastrofalne angleščine, povzroča urejanje zajtrka pred sedmo uro. Ker baje to ni v njihovi moči, zajtrk dobimo komaj ob sedmih, čez 15 minut pa že štartamo. Da bomo krenili res točno, ker moramo ujeti trajekt, do apartmaja, skritega za hišami in med palmami, pride celo sam voznik, ki nam pomaga vso našo navlako pravočasno spraviti na streho aluguerja. In končno gremo, po isti poznani cesti nazaj in v nov terminal, ki izgleda kot letošnja pridobitev. Tokrat nas pot do Mindela čaka z drugo firmo, saj sta očitno dva prevoznika, ki ponujata plovbo med otokoma (Naviera Armas in Inter-Ilhas Polaris, ista cena pri obeh). Med potjo prvič vidim morskega psa v naravnem okolju, leteče ribe pa ukradejo šov tudi tokrat. V Mindelu želimo še malo raziskati mesto, preden ujamemo letalo, zato nas pot vodi najprej do Laginhe, za kratek skok v vodo, potem pa še do TIC-a. Ugotovim, da je to še najbolj redno odprto center v državi, saj je odpiralni čas med 9 in 12 uro ter med 15 in 18 uro. Siesta ne manjka. Naučili smo se, da je pametno zgrabiti vsako priložnost za brezplačen zemljevid, saj jih primanjkuje. V TIC-u imajo, žal, samo tiste naprodaj, cena se za osnovne giblje okrog 2 €, medtem ko specialni za pohodništvo, niso dosegljivi pod 20 €. Po, zaradi muh, živčnem kosilu, nas pa že čaka pomikanje proti letališču, tokrat smo se taksija losali in ujeli aluguer (proti São Pedru) za 100 CVE na osebo, ki nas odloži 50 metrov od letališča. Dober deal!

Znova se načakamo, potem pa skoraj tik pred poletom izvemo, da je let prestavljen za 5 ur. Lepa igra, sploh zato, ker smo že šli skozi security in se moram za informacije o letu znova prebijati nazaj ven. To je Afrika, zato pri več ponovnih vstopih nimam težav. Imam

sicer srečo, da sem reagiral hitro, saj se takoj za mano nabere dolga kolona ostalih potnikov. Ker je to za Binter pač že znana zgodba, imajo zakupljen celo hotel v bližini za takšne primere, zato počakamo na avtobusni transfer. V hotelu počakamo še na bogato obloženo večerjo, ki nam pripada po prestavljenem letu, potem sledi pa le še počitek in ogled hotelskega kompleksa, edinega, v katerega smo stopili. Ko napoči čas za ponoven odhod (iz prvotnih 15:40 so let potisnili na 20:45), je nad São Vicentejem že trdna tema, kar na videz ustreza vsem. Nizkocenovnikom, kot kaže, to ne predstavlja velikih težav, verjetno je bolj rentabilno odpovedati en let na dan in počastiti potnike, kot leteti z dvema, na pol praznima letaloma. Ker je São Vicente vmesni postanek na liniji Sal – Praia, na koncu koncev razumemo situacijo. Pa še najedli smo se! Imam srečo, da še nisem obstal na kakšnem večjem letališču, na takšnem malem pa se za ponovno odpovedan let kar javim. Je pa letalo vedno boljša verzija skakljanja po otokih, saj so trajekti odvisni od večjih dejavnikov, tudi od počutja posadke in prodanih kart, pa še traja vsaj nekajkrat dlje. Trajekt med Santiagom in São Vicentejem je, recimo, omogočen samo enkrat na dva do tri tedne. Trajekti, ki so „ziher“ so tisti med Praio in Fogom (s podaljškom do Brave), Praio in Maiom ter Mindelom in Porto Novom. Vse ostalo je kockanje z lastno srečo, ob odpovedi pa ne dobiš tretmaja, podobnega Binterjevemu. Ob prihodu v Praio nazaj v „naš“ hostel, ki bo naš dom do konca potovanja, ki se s svetlobno hitrostjo bliža koncu.

DNEVNI BUDGET: 16,32 €

Dan, ki ni bil nič posebnega, je vseeno postregel z nekaj koristnimi informacijami. Namesto taksija je torej denarnici bolj prijazno vzeti aluguer med Mindelom in letališčem. Prav tako je v Praii vredno poskusiti znižati nočno tarifo iz letališča v mesto iz 1200 CVE na 1000 CVE.

Dan 27: sreda, 26.9. (Praia)

Počasi že ostajam brez besed, vse presežke sem porabil že za Fogo in Santo Antão. Praia res nič posebnega, preseneti nas, kljub deževni dobi, še zadnji deževen dan. To tudi pomeni, da bo dan spet v znamenju družabnih iger in prestavljanja iz stola na posteljo in obratno. Pa, da ne pozabim, tudi prehranjevanje je pomembno. Dež ne pojenja, zato bo dneva konec precej hitro. Naliv onesposobi wifi in električno napeljavo, kar ugasne še edino pozitivno stvar v tem trenutku, ventilator. V pekarni ujamem še najdražjo Milko na svetu, 100 gramov za 2,10 €!

DNEVNI BUDGET: 12,66 €

DAN 28: četrtek, 27.9. (Praia – Cidade Velha – Praia)

Prvoten plan je predvideval obisk Cidade Velhe, plaže São Francisco in Tarrafala, vendar smo po premisleku o prihajajočih prostih dnevih, zreducirali današnji obisk izključno na Cidade Velho. Najstarejša evropska naselbina v tropih je to, zato poleg ribiške duše, ponuja tudi muzejsko izkušnjo preteklosti. Spet popravljam svetovno znane turistične vodnike ob podatku, kje stojijo aluguerji za Cidade Velho. Namesto predlagane bencinske črpalke ob plaži Gamboa, je prava „avtobusna“ postaja tista ob Sucupiri, kjer mrgoli ponudnikov na vsak konec Santiaga. Za 100 CVE bo potrebno potrpeti nagnetenih 20-30 minut, večinoma v družbi otrok, ki po poti skakljajo iz šol. Prihod v ribiško mesto je vsej prej kot pričakovan, asfalt zamenjajo luknje in vratolomna cesta, ki se konča pod mestno trdnjavo. Ta od zgoraj pazi na prebivalce in da vedeti, kako mogočna je bila nekoč. Že leta 1462 so se sem naselili prvi evropski priseljenci, na ulici, kjer je danes muzej in nekaj ohranjenih hiš starega stila, ki se imenuje Rua de Banana. Verjetno se pri izbiri imena niso preveč pretegnili, prva palma z bananami jim je bila dovolj.

Želja po turističnem napredku je lepo vidna, kar nekaj popotnikov srečamo, ljudje nas ogovarjajo, postavljena je celo tržnica s spomin-ki. O pristnosti izdelkov bi se dalo razpravljati, pa naj to naredi kdo drug. Da mislijo resno, priča tudi uvrstitev na seznam UNESCO-ve kulturne dediščine leta 2009, ko so, najverjetneje, opravili številne popravke, ki so, več kot očitno, narejeni zgolj za privabljanje množic. Prvič na potovanju tako zagledamo tudi informativne table in nekaj smerokazov.

Vstopnine ne plačamo nobene, kratek sprehod po dveh uličicah v starem delu mesteca, obisk mestne plaže in razgledne ploščadi nad plažo, pa nam je dovolj, zato na trdnjavo niti ne polagamo pozornosti. Do vrha je nekje 15 minut hoje, ampak, ne da se nam. Opazi se, da se že približujemo koncu potovanja, ker mi počasi najeda živce že prav vsaka od treh punc. Pa tudi najbolj preproste stvari nam niso več zanimive, zato pred odhodom v Praio pogledamo še samo spomenik na glavnem trgu, ki je tukaj kot opomnik suženjstvu na otoku. Domorodnih prebivalcev tukaj ni bilo, so pa otoki služili kot

postojanka iz Zahodne Afrike proti Ameriki in Karibom v času suženjstva. S tem je gospodarstvo Zelenortskih otokov prvič zacvetelo, posledice pri prebivalcih pa so vidne še danes; marsikateri je namreč potomec več narodnosti. Kruto preteklost poskušamo pozabiti med potjo nazaj, ko se znova odločimo za obisk Prainhe. Ziher je ziher!

DNEVNI BUDGET: 5,26 €

Cidade Velha je kot zadnja planirana postojanka na našem potovanju dosegla pričakovanja, kaj več od tega pa ne. Spoznanje s preteklostjo evropskih priseljencev je zanimivo in poučno, nekega presežka pa tudi tukaj ni zaznati. Kot popotniku, ki je svoj čas namenil obisku Zelenortskih otokov, je ogled tega mesteca pač nuja.

DAN 29: petek, 28.9. (Praia – Tarrafal – Assomada – Praia)

Kljub temu, da je petek, čakanje na aluguer pri Sucupiri znova dobiva nove razsežnosti, ker je povpraševanje do Tarrafala, očitno, premajhno. Med dolgim čakanjem, ki kmalu preseže eno uro, se nam pridruži še sostanovalec iz hostla, ki smo ga spoznali že včeraj na Prainhi. Španec Ruben, v želji obiskati vsako državo na svetu, se je, slej kot prej, moral zglasiti tudi tukaj. In odločil se je tudi za Tarrafal, kot mi. Pot do skrajnega severa Santiaga sicer traja skoraj tri ure, pa vendar nam tudi Santiago, ki smo ga imeli za najmanj privlačnega, predstavi svoje skrite zaklade v notranjosti. Pravzaprav je Santiago edini otok, ki je „kompleten“. Najbolj afriški, največ prebivalcev, največ različnih naravnih danosti. In vse to spoznamo na tej, dobrih 70 kilometrov dolgi poti med Praio in Tarrafalom. Pravi jo, da je tukaj skrita najlepša plaža na otoku. In, ko končno stopimo iz aluguerja, že na daleč vidimo, zakaj je temu tako. Rajska plaža, minimalno število ljudi, mivka, sonce in morje. Perfektno za skorajšnji zaključek naše zelenortske odisejade.

Ker smo si želeli totalni odklop, sem tudi mislim pustil enako uso-
do, zato pustim prosto pot slikam, da povejo svojo zgodbo, ker jaz
sem zdaj že čisto brez besed. Popoln raj na otoku, kjer bi pričakovali
vse prej kot to. Malo mi izkušnjo sicer pokvari izguba SIM kartice
na poti nazaj, ampak ni vredna sekirancije. Medtem, ko se skoraj
uro vozimo naokrog po mestu, da se aluguer napolni za pot nazaj,
že razmišljamo o koncu bivanja na Zelenortskih otokih. Napolnili
smo si baterije za naprej in za nazaj, pa še zaštekali smo se s pari-
mi domačini. Brez pripomb! Da smo izkusili čim več Santiaga na
relaciji Tarrafal – Praia, pa smo se nazaj grede ustavili še v sami
notranjosti otoka, mestu Assomada, ki cveti s pocestno trgovino.
Kljub majhnosti je kaotično in ena sama velika tržnica. Škoda, da
kljub času nismo posvetili pozornosti notranjosti Santiaga.

DNEVNI BUDGET: 18,27 €

Zadnji vrhunec dneva, ki ga izpostavim, je vsekakor plaža Tarrafal!
Kakšen zaključek! Na začetku tega nismo planirali, zato je presene-
čenje in vzhičenje še toliko večje. O posebnosti plaže lahko govori
tudi dejstvo, da smo se domov odpravljali več kot eno uro. Zato
vsem, ki se vam bo Praia, kot nam, zdela dolgočasna po nekaj dneh,
priporočamo obisk te svetle točke na severu Santiaga. 500 CVE za
prevoz v eno smer niti ni tako veliko, ko vidiš končni rezultat.

DAN 30: sobota, 29.9. (Praia)

Predzadnji dan na Zelenortskih otokih in predzadnji dan septembra. Lepa priložnost za nakupovanje, da doma ne bodo jezni. Nekaj smo odnesli že iz Foga, zdaj pa nas čaka še ponovni obisk Sucupire, ki ga pričakamo z velikim entuziazmom. Že od prvega obiska smo želeli tukaj tudi pustiti kakšen escudo, zdaj se bomo magari prisilili, samo da nekaj vzamemo. Kupili smo semena od baobaba oziroma kruhovca (baje je to slovenski izraz), ki ga otroci tukaj obožujejo in služi kot „sladkarija” (čeprav je okus bolj trpek), potem pa smo se razdelili in šli vsak po svoje. Midva s Kajo sva iskala lokalno glasbo, po možnosti na gramofonskih ploščah, za ostali del ekipe se ne spomnim, kaj sta imeli v prvem planu. V glavnem, po kar nekaj pretečenega časa končno ugotoviva, da z vinilkami ne bo sreče, zato se vrneva k iskanju CD-jev. Teh je mali milijon, 99% tega malega milijona je piratskih in zapečenih na windowsu 98. Ampak hej, ko se pri enem ustaviva, je ta pripravljen tudi malo podučiti o lokalni glasbi, priporoči in predvaja kakšno stvar, zato se odločim vzeti CD od Lure, ki je ena najbolj znanih pevk na Zelenortskih otokih (tako je rekel). Poznal sem itak samo Cesário Évoro, zato sem hotel nekaj drugačnega in to mi je uspelo najti. Za en CD je hotel imeti, reci in piši, 5 €, komaj uspem spustiti na 4 €, zato je to tudi edini, ki ga na koncu vzamem. Malo se še razgledamo okrog, itak nimamo več kaj druga za počet. Na Sucupiri se najde praktično vse, kar se znajde na Zelenortskih otokih namerno ali slučajno. Od sadja in zelenjave, pa do kozmetičnih pripomočkov, foteljev, oblačil in, nenazadnje, okrepčevalnic, ki vonj pečenega mesa pridno vabijo nad tekstilne izdelke nekaj metrov stran. Kot sem že povedal, boljšjak in tržnica hkrati.

DNEVNI BUDGET: 2 €

DAN 31: nedelja, 30.9. (Praia)

Pa smo dočakali tudi konec! Zadnjih par dni smo res že komaj čakali, z nekaj več finančnih sredstev bi bilo optimalno obiskati še Maio, da se ne bi tako dolgočasili. Ne bi bili mi, če ne bi dneva izkoristili le za poležavanje na Prainhi in pakiranje. Komaj sem zapakiral vse stvari na pravo mesto, upam, da nahrbtnik ne preseže dovoljene kilaje, ker mi je na vsakem otoškem letališču kazalo drugače. Odhod iz hostla s taksijem si določimo za ob sedmih zvečer, kljub letu ob polnoči. Med zadnjimi urami, ki jih bomo prebili v Praii in na Zelenortskih otokih, se zapletem še v pogovor z lastnikom hostla, Danielom, ki mi priporoči nekaj stvari za naš naslednji obisk. Pravi, da se bo ta definitivno zgodil. Malo nas je napalil s prostovoljstvom za pomoč želvam na Maiu, ki pokrije vse stroške z izjemo letala. Torej, če koga mika, pojdite! Na Facebooku imajo stran „Turtle Foundation“, zgodba je vredna pozornosti, saj kljub prizadevanjem stanje ni rožnato. Pa še Maio velja za najbolj zapostavljenega izmed vseh otokov, zato bo tudi izkušnja s pokrajino in domačini fenomenalna.

Adijo, Praia! Perfekten send-off nam pripravi lokalni radio, ki, medtem, ko mi drvimo proti letališču, zavrti Blackwater od detroitskih tehno mojstrov Octave One. Ni slabo za slovo. Kljub občutku, da smo porabili preveč denarja, si v glavi izračunamo, da smo misijo uspešno opravili. Kaj dosti ceneje ne bi več šlo, mogoče s kakšnim sopotnikom manj. Ko čakamo na letalo, sledi še nekaj zadnjih partij remija, predno zapustimo Praio, Santiago in Zelenortske otoke.

DNEVNI BUDGET: 0 €

DAN 32: ponedeljek, 1.10. (Praia – Lizbona – Bergamo – Verona)

Let iz Praie je teoretično danes, kajti vzletimo ob 00:05. Še dan več tukaj, torej. Že po slabi uri leta nam TAP postreže z obrokom, za katerega ne vemo, ali je večerja ali zajtrk. Pa naj bo večerja, bo le zadnji obrok pred spanjem. Ob dotiku koles z lizbonskim asfaltom

spet zadihamo evropski zrak, ki je, čeprav klišejsko, drugačen. Čutimo bližino doma, čeprav še nismo niti na pol poti.

Med čakanjem na zadnji let potovanja, Lizbona – Bergamo, se sprehodim do uro in pol oddaljene trgovine z gramofonskimi ploščami. Na koncu se izkaže, da ne obstaja, ker je nisem našel niti s pomočjo domačinov. Google že ve! Želel sem popraviti napako in kupiti nekaj glasbe iz Zelenortskih otokov, pa mi torej ni uspelo. Youtube bo moj prijatelj!

Končno napoči čas našega odhoda, zdaj pa res že proti domu. Med glavnim terminalom 1 in „tistim drugim“ 2 neprestano vozi brezplačen shuttle, ki svojo pot opravi v dveh minutah. Pregled za droge, kot spomladi v Krakovu, a še dovolj časa za hiter obrok pod zlatim M-jem. Zdaj sem že totalno izgubil občutek za čas, vem samo, da je Flixbus malo zamujal ob odhodu iz letališča v Bergamu, kjer so bila naša oblačila neprimerna za tukajšnje temperature. Ob prihodu v Verono, kjer nas pričaka dež, smo pa res že začutili bližino Slovenije.

DNEVNI BUDGET: 21,05 €

DAN 33: torek, 2.10. (Verona – Ljubljana – Maribor)

Ravno toliko je vesoljni potop v Veroni zmotil voznike, da smo po prestopu v tem italijanskem mestu štartali že naslednji dan. Po kratkem klicu mami, da nas naj pride iskat v Ljubljano, kamor nas dostavi Flixbus, se prepustim nemirnemu spancu. Ko se zbudim, smo že naprej od Benetk, pričakovanje pa mi ne da več spanja. Ljubljana nas pozdravi s tipično jutranjo neprivlačnostjo, ob objemu z mamo pa nas vse prežene iskreno veselje domačega. Doma nas čaka še Velikonočni zajtrk, ki smo si ga zaželeli kljub začetku oktobra. Zdaj nam preostane le še vožnja do Miklavža, zajtrk, tuš in menjava SIM kartice. To je to, doma smo!

DNEVNI BUDGET: 0 €

ZAKLJUČEK

Zavedam se, da to ni bila klasična zgodba iz Afrike, sploh glede na dejstvo, da večina za svojo prvo afriško državo izbere kakšen Egipt, Maroko ali Tunizijo. Mislim pa, da ni bilo tako slabo, pač malo daljše, kot bi marsikdo (ali pa vsi) pričakoval.

Da sem pričakoval nekaj drugačnega, kot sem dobil na licu mesta, se ne bi prav nič zlagal. Definitivno lahko izpostavim visoke cene na vsakem koraku, ki se bodo počasi razširile še na tržnice in do vasi. Pa to sigurno ni izključno zaradi turizma. Kot država v razvoju so pač primorani postaviti nek zelen standard, ki ga vsi prebivalci ne zmorejo dohajati. In tako je v vseh podobnih državah. Se pa na vsakem koraku opazi želja in volja po napredku, realiziran azijski kapital pa malo zavirajo le še „sieste“, globoko zakoreninjene v folklori Zelenortčanov.

Zdoma sem bil 33 dni, kar je zaenkrat najdlje v enem kosu. Da lahko pustim nekaj koristnega iz vseh dni, prebitih na Zelenortskih otokih, je zrasel ta zapis, ki upam, da pomaga vsaj eni, če ne več, osebam. Vse pohvale mojim sopotnicam, ki so mi sicer šle na živce, ampak nisem si predstavljal, koliko lepega bomo skupaj doživeli in preživeli. Kapa dol!

Pa še en mali „disclaimer“, če bo koga kaj zmotilo. Vse zapisano je bilo preživeto skozi lastne oči (kar je, upam, dovolj nazorno izpostavljeno) in je odraz mojega počutja in situacije v tistem trenutku. Če sem koga s čim užalil, je bilo to namerno, pa vendar tudi z namenom. Enako sem napisal že na začetku, zato mi nihče ne more nič. Ha! Prav tako; za Portugalsko obstaja tisoč in en zapis za lažje potovanje po državi, moj namen ni šel v tej smeri. Za vse Portugalske željne ljudi priporočam obisk kakšnega bloga, ki se v zadnjih letih pojavljajo kot gobe po dežju. Kar se pa tiče Zelenortskih otokov, pa sem verjetno kje kaj pozabil, nismo obiskali vseh otokov, tako da

sem za nadaljnja vprašanja ali karkoli drugega še vedno odprt, dokler mi iz glave ne pobegnejo podatki. Kar pa ne bo tako zelo hitro.

V upanju, da preberete še moje zapise iz preteklosti in prihodnosti, se beremo!

P.S.:

Rad bi se zahvalil še gospe Karen, Slovenki, ki že nekaj let živi na Zelenortskih otokih. Tudi njej gredo zasluge, da so nekatere stvari potekale bolje kot sicer, saj je z nekaj „lokalnimi” nasveti olajšala marsikatero situacijo.

VSE TO ME JE STALO a.k.a. stroški

Flixbus	56,97 €	Trst – Bergamo in Bergamo – Ljubljana
Ryanair	133,31 €	Bergamo – Porto in Lizbona – Bergamo
TAP	256,78 €	Lizbona – Praia – Lizbona
Binter	271,24 €	Praia – Fogo – Praia / Praia – São Vicente – Praia

Vse ostalo, kar sem potrošil, sem že zavedel pri vsakem dnevu posebej. Menjalni tečaj iz CVE v € je iz septembra 2018.

To je ves denar, ki sem ga jaz porabil za tokratno avanturo. Izrecno sem napisal JAZ, ker so punce izpuštile portugalski del in s tem nekatere stroške, povezane z logistiko in prenočitvami. Ker si, seveda, nobena od njih ni vzela časa, da vsaj približno vodi evidenco porabljenega denarja, smo iz glave izračunali, da so njihovi skupni stroški približno 350€ nižji.

VRHUNCI

Poskušal sem strniti dober mesec dogodivščin v kratko rubriko. Ni prostora za vse, čeprav bi, z redkimi izjemami, sem pasale prav vse.

Top 3 plaže: Laginha (Mindelo, São Vicente), Tarrafal (Tarrafal, Santiago), Prainha (Praia, Santiago)

Top 3 pohodniške ture: Pico do Fogo (Fogo), dolina Paul (Santo Antão), Ponta do Sol – Fontainhas (Santo Antão)

Top 3 lokalne interakcije: Mercado de Peixe (Mindelo, São Vicente), Sucupira (Praia, Santiago), roadtrip z Edijem (Fogo)

Top 3 lokalne specialitete: cachupa, domače marmelade in želeji (kutina, granatno jabolko), piščanec s paradižniki

Top 3 pijače: Strela kriola pivo, kava iz Foga, marakujino žganje (grogue + marakujin sok)

Za glasbeno spremljavo naj poskrbi ena (ali pa kar vse) od spodnjih kompilacij/albumov:

| Various – Synthesize the Soul: Astro-Atlantic Hypnotica from the Cape Verde Islands 1973-1988

| Various – Space Echo - The Mystery Behind The Cosmic Sound Of Cabo Verde Finally Revealed!

| Cesária Évora – Cesária

| Various – Putumayo presents: Cabo Verde

UPORABNO

Kot sem obljubljal skozi celotno knjigo, sem tokrat pozornost posvečal tudi stvarjem, ki so včasih za mene manj pomembne, za ostale popotnike pa ključne. Zato želim čim več dati od sebe, da bo potovanje na Zelenortske otoke malo lažje. Vsaj tako rad verjamem.

Uporaba bančnih kartic naj bo zelo priljubljeno opravilo, ampak samo zaradi dvigovanja na številnih bankomatih širom države, tudi v nekaterih odročnih vasicah, kjer se izplača dvigovati visoke zneske. Kreditne kartice občasno zavrnejo zaradi „težav“, ki nastanejo s tujo kartico. Whatever! Menjavanje eurov se najbolj izplača kar na črno, na ulici. Banke in menjalnice namreč zaračunajo ne-normalne provizije, predvsem na letališčih. Pa, da ne bi slučajno menjali kakšne druge valute, kot eure. Obrali vas bodo do kosti. Za dolarji žalujem še zdaj.

Transport med otoki je na videz dokaj enostaven, je pa precej zakompliciran. Ob branju ste verjetno že razbrali probleme s trajekti. Ti so bolj izjema kot pravilo, edini, ki jim je za zaupati so med São Vicentejem in Santo Antãom ter linija Praia – Fogo – Brava. Domačini pravijo, da je ta slednji ob slabem vremenu lahko odpovedan, internet pravi, da tudi zaradi drugih stvari. Ne vem, nismo preverjali. Obstaja še „redna“ linija med Praio in Maiom, vendar je zelo reducirana zaradi malega povpraševanja. Najboljša izbira so torej letala, kjer ima monopol nizkocenovnik, doma iz Kanarskih otokov, Binter. Izrinil je nacionalnega letalskega prevoznika TACV, ki ga ni več med živimi. Zelenortska veja Binterja upravlja z malimi propellerskimi letali, ki so dokaj točna, čista in udobna. Lahko se zgodi, kot se nam tudi je, da let enostavno odpovejo, vendar si potemtaka upravičen do nekaterih ugodnosti. Povezujejo vse otoke z letališči (od vseh izločite Santo Antão, Santa Luzio in Bravo), noben let pa ne preseže 45 minut. Za prihod na Zelenortske otoke je v večini odgovoren portugalski TAP, ki leti iz Lizbone v Praio, na Sal in São

Vicente, ter občasno na Boa Visto. Za tiste klasične turiste so tukaj tudi TUI čarterji. Leti drugam so redki, Dakar, Banjul, Casablanca in Bissau so afriška mesta, povezana s Praio, tem pa se pridružuje še azorska Ponta Delgada na poti do Bostona.

V kolikor bo potovanje naravnano bolj avanturistično in backpackersko, kot bi moralo biti vsako, bi bila najboljša izbira pri nastanitvi kar direktno pri domačinih. Žal smo štirje predstavljali gnečo za kaj takšnega, zato nam je bil najbližje Booking, ki je s pravilno uporabo lahko izjemno koristen. Če bi bil sam, bi to definitivno odpadlo, ampak nisem bil. Airbnb ni preveč razširjen na obiskanih otokih, cene hotelov se dvignejo v nebo, zato smo se držali guesthouseov, hostlov in apartmajev.

Za podoben podvig bi ob optimalnem razpletu potrebovali okrog 18 dni, to pomeni za 4 do 5 otokov. Obisk vseh bi zahteval več kot mesec, razen, če je prioriteta samo stopiti na otok. Najlepša doživetja so bila obširno že opisana, zato s tem več ne bi izgubljal besed. Za uživancijo in poležavanje na plaži pa bukirajte dva tedna all-inclusive na Salu.

Še nekaj strani, da lažje zakorakamo proti sredini Atlantika:

www.binter.cv/

www.capeverdeislands.org

en.wikipedia.org/wiki/Cape_Verde

www.cvfastferry.com/v1/

www.youtube.com/watch?v=q99tzGgkd4k

In pa, seveda, nekaj tem na Tripadvisorju in Thorn Tree forumu Lonely Planeta. Pri vsem tem ne pozabite na nasmešek in kakšno frazo v portugalščini ali kreolščini.

Ajde!

 @paskamatic

 @maticpaska

 maticpaska.com

- | *Pogled na stari Porto in reko Douro proti izlivu v Atlantik s
perfektno večerno svetlobo, le težka karkoli preseže.*
- | *Če me je obljudenost „najatraktivnejših“ točk v mestih kaj
naučila, je to zmožnost najti alternativo, ki je ponavadi celo
lepša. In to je vzhodna Alfama, ...*
- | *Nov asfalt priča o razvitosti države, azijski kapital pa medtem
golta obronke mesta v futuristične enote.*
- | *... tukaj nastane tudi nekaj najbolj fotogeničnih slik za objavo
na instagramu. Počasi se mi dozdeva, da so podobna potovanja
namenjena samo spletni promociji in pogrevanju faušije.*
- | *Star land rover discovery pa komaj prikašlja do našega prvega
in edinega hotela, ki mu sam sicer tega naziva ne bi privoščil.*
- | *... se odpravim še v bližnji market, kjer me otrok s prežveko-
njem svoje majice pričaka z vzklikom „Mama, turista!“*
- | *Kaos, ki nekako deluje, pa je tukaj našel svoj dom.*
- | *Prazna plaža, pomirjajoči valovi in mir pred svetom.*
- | *Kot muhe na drek, se na potnike lepijo taksisti in vozniki
aluguerjev, ki svoje veselje doživljajo ob prihodu redkih trajek-
tov, saj letališča ni.*
- | *Dih jemajoča pokrajina je, kot kaže, glavna igralka Santa Antãa,
saj ni točke na otoku, ki je pogled obiskovalca ne želi ujeti.*
- | *Mislim, da smo pol ure samo stali na mestu in se čudili razgledu
čez dolino.*
- | *Perfekten send-off nam pripravi lokalni radio, ki, medtem,
ko mi drvimo proti letališču, zavrti Blackwater od detroitskih
tehno mojstrov Octave One.*

